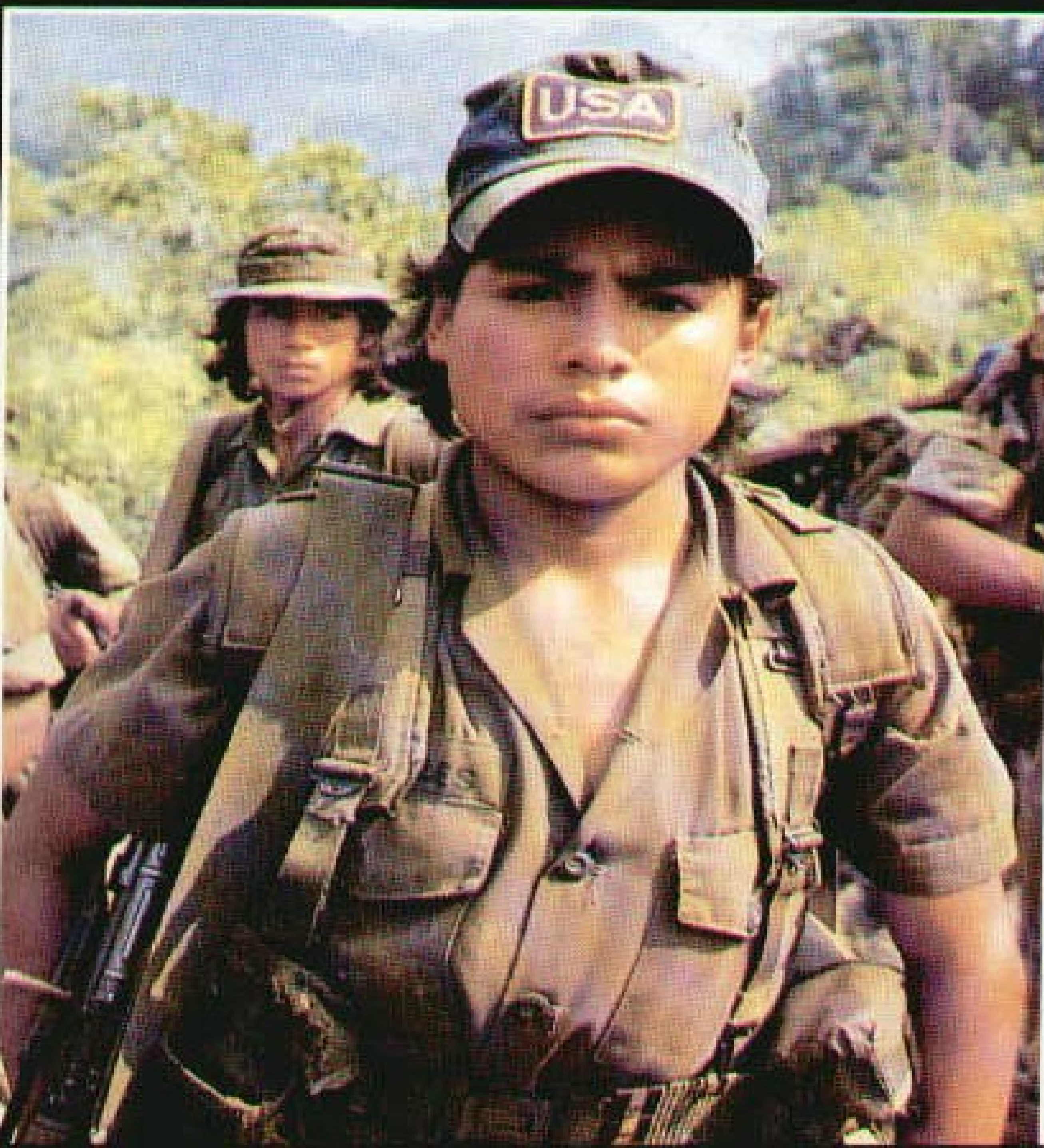
MARK ZEPEZAUER

CIA'nın Büyük Operasyonları

KAYNAK YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

19. Operasyon: Laos

20. Operasyon: Kamboçya

21. Operasyon: Kaos Harekâtı

22. Operasyon: Uyuşturucu Kaçakçılığı

23. Operasyon: Watergate

24. Operasyon: Her Şeye Kadir Wurlitzer

25. Operasyon: Angola'da İç Savaş

26. Operasyon: Orlando Letelier Suikastı

27. Operasyon: B Takımı

28. Operasyon: Jonestown Katliamı

29. Operasyon: Ekim Sürprizi

30. Operasyon: Libya

31. Operasyon: Grenada işgali

32. Operasyon: El Salvador

33. Operasyon: Nikaragua'ya Müdahale

34. Operasyon: İran/Kontra

35. Operasyon: Pan Am 103 Seferi

36. Operasyon: Afganistan

37. Operasyon: Güney Pasifik

38. Operasyon: Dolandırıcı Bankalar

39. Operasyon: Panama

40. Operasyon: Irak

41. Operasyon: Haiti

42. Operasyon: Yugoslavya'nın Parçalanması

ÖNSÖZ

CIA Nasıl Kuruldu?

CIA gibi bir örgütün gerekliliği kuruluş aşamasında şu görüşlerle dile getiriliyordu: "ABD, ekonomik ya da stratejik çıkarlarının tehdit edildiği her yerde müdahalede bulunmaya mahkûmdur. Dünyanın dört bucağında hammadde kaynaklan, pazarlan, müttefikleri ve müşterileri, askeri üsleri, uçak gemileri, atom denizaltıları vardır.

Dünyamızın hiçbir noktası, Amerikan dolarının, Amerikan diplomasisinin, Amerikan füzelerinin etkisinden uzak kalamamaktadır. Bir devleti resmen tanımak ya da tanımamak, anlaşmaları kabul edip etmemek, mali yardımda bulunup bulunmamak suretiyle dost, düşman, tarafsız herkesi etkisi altına almaktadır.

Gerçi, askeri mevzilerini sağlamlaştırarak bu durumu sağlayabilir ya da tehlikeye sokabilir. Ama elindeki binlerce araçla, en uzak ülkeler üzerinde olduğu gibi, komşu ülkeler üzerinde de; kendisine hayranlık duyanlar üzerinde olduğu gibi, kendisini kıskanan ve korkanlar üzerinde de ağırlığını duyurabilirleridir." Bu ihtiyacı dayatan, ABD kapitalizminin doğasına uygun olarak büyük tekeller ve finans oligarşisiydi. CIA'nın ebeliğini de buna uygun olarak bir banker üstlendi.

CIA'nın Ebesi, Bir Banker

Merkezi bir istihbarat örgütünün gerekliliği konusunda ABD yönetim ve iş çevrelerinde birçok çalışma yapıldı. Başkan Harry S. Truman, Ocak 1946'da, çok etkili bir banker olan Ferdinand Eberstadt'ın hazırlattığı raporu benimsedi. Eberstadt Raporu diye anılan metin, doğrudan ABD Başkanı'na bağlı, uluslararası alanda etkin bir örgüt oluşturulmasını istiyordu. Ve Truman 1946 başında, Eberstadt Raporu'nu yürürlüğe koydu; istihbarat faaliyetlerini merkezileştirmek için Merkezi istihbarat Grubu (Central Intelligence Group-CIG) adı altında yeni bir örgüt kurdu.

Bu örgütün başına Amiral Sidney Souers getirildi. Souers, daha sonra CIA'nın ilk başkanı oldu. CIG, ilk başta ABD'nin mevcut istihbarat kuruluşları (askeri, dışişleri, FBI, vb.) arasında koordinasyonu sağlamakla görevlendirilmişti.

ABD'nin 2. Dünya Savaşı sırasında oluşturduğu ve CIA'nın öncülü olan ilk gizli örgütü Office of Strategic Services (Stratejik Hizmetler Bürosu-OSS) 1945'te devlet içinde bir güç mücadelesinin aracı olduğu için, birimleri değişik bakanlıklara dağıtılarak kapatılmıştı. Ağustos 1946'da OSS'nin örtülü operasyonlardan sorumlu birimi Strategic Services Unit (Stratejik Hizmetler Birimi-SSU) Savaş Bakanlığı'ndan alınıp CIG'a bağlandı. ÖSS dağıtıldığında, Ön Asya ve Kuzey Afrika'da 7 istasyonu bulunuyordu.

Bu istasyonlar da CIG'a bağlandı. Ve böylece CIG, koordinasyon görevini aşıp bir icra organı haline dönüştü. Bu konuma gelir gelmez Özel Operasyonlar Dairesi'ni (Office of Special Operations-OSO) kurdu. Yönetim, 1946'nın sonunda OSO'nun kadrolu personel sayısının 800'e ulaştığını Senato'ya bildirdi.

1947'de, ABD'nin yeni yönelimine göre devletin iç yapılanmasını düzenleyen ünlü "Ulusal Güvenlik Yasası" (National Security Act) çıkarıldı. Buna göre, Savunma Bakanlığı, CIA, Ulusal Güvenlik Konseyi, daha önce Kara Kuvvetleri'nin bünyesinde olan Hava Kuvvetleri ayrı bir komutanlık olarak kuruldu. Silahlı kuvvetler arası koordinasyon için Genelkurmay Başkanlığı (Joint Chiefs of Staffs) oluşturuldu.

1946'da Sovyetler Birliği'nin savaş sırasında işgal ettiği İran Azerbaycanı'ndan birliklerini geri çekmeyi reddetmesi, 1947'de Macaristan ve Polonya'da komünistlerin iktidarı alması, Çin'de ve Yunanistan'da komünistlerin önderliğindeki ayaklanmanın yükselmesi ABD'yi telaşa düşürdü. Ve "Komünizmi-Smırlama" adı altında ezilen dünyaya ve sosyahst ülkelere karşı yoğun bir saldırı başlatıldı. CIA önderliğindeki bu yeni savaşın esasını örtülü operasyonlar oluşturuyordu. 1946'dan itibaren örtülü eylemler, özellikle de yaygın psikolojik savaş harekâtları devlet politikası olarak uygulamaya sokuldu.

Truman, bu örtülü eylemlerin yönetimini, önce Dışişleri Bakanı'mn onayı koşuluyla Savunma Bakanlığı'na verdi. Ancak dönemin Dışişleri Bakanı General George MarshaU, örtülü operasyonun kaynağının ortaya çıkması durumunda Dışişleri Bakanlığı'nın ve ABD dış politikasının büyük itibar kaybına uğrayacağını behrterek karara şiddetle itiraz etti. Bunun üzerine Ulusal Güvenlik Konseyi, Aralık 1947'deki ilk toplantısında birinci konu olarak Özel Savaş'm kimin tarafından yürütüleceğini görüştü ve yetki CIA'ya verildi.

Truman, 14 Aralık 1947'de CIA'ya örtülü operasyon ve psikolojik savaş yönetme görevi veren Ulusal Güvenhk Konseyi'nin 4/A numarah direktifini (NSC 4/A) onayladı. Bir hafta sonra CIA Özel Operasyonlar Dairesi bünyesinde, psikolojik savaştan sorumlu "Özel işlemler Grubu" (Special Procuders Group-SPG) kuruldu. Bir yıl sonra, SPG, sosyahst ülkelere yönelik radyo yayınlarını, propaganda malzemelerinin gizlice sokulmasını ve balonlardan Doğu Avrupa ülkelerine propaganda malzemeleri atılmasını organize ediyordu. SPG'nin ilk başkanı, Kennedy döneminde CIA Başkanlığı'na gelecek olan, Rockefeller ailesinin sadık hizmetkârı Ailen Dulles idi.

Resmi Belgede Örtülü Eylem Tanımı

1948'de komünistlerin Çekoslovakya'da yönetime gelmesi; Çin'de Mao Zedung önderliğindeki halk hareketinin, CIA'nın Çan Kayşek'e 2 milyar dolar aktarmasına karşın başarıya yakınlaşması; Fransa ve İtalya'da komünistlerin etkisinin artması üzerine ABD paniğe kapıldı. ABD'nin, Almanya'daki Yüksek Komiseri Lucius Clay'm "Sovyetlerle savaşın an meselesi" olduğunu bildiren bir gizli mesajının Mart 1948'de gelmesi üzerine Beyaz Saray histeri krizine girdi. Ulusal Güvenlik Konseyi'nin Özel Savaş'ı temel bir dış politika aracı haline getiren 10/2 numaralı karan (NSC 10/2) bu ortamda, Haziran 1948'de çıktı.

Gizli olan NSC 10/2 kararının tıpkıbasımı, 1984'te Alabama Üniversitesi Yayınlarından çıkan "Merkezi istihbarat Örgütü: Tarih ve Belgeler" adlı kitapta yer aldı. Kararda örtülü eylem şöyle tanımlanıyor:

"Propaganda! ekonomik savaş; sabotaj, yıkım, kitlesel sürgünü de içeren doğrudan müdahale; düşman hükümetlere karşı ayaklanmaya yardım etme; yeraltmdaki direniş güçlerini, gerihaları, mültecileri ve yerli antikomünist unsurları destekleme."

Bununla yetinilmiyor; CIA'ya bunların yanı sıra sının belirsiz ifadelerle yabancı ülkelerin siyasetini etkileyecek her türlü görev veriliyor. CIA, Başkan'm inisiyatifiyle, diğer devlet organlarına bildirmeden operasyon yapma yetkisinin bulunduğu, ancak 1974'te CIA'yı soruşturmak üzere oluşturulan Frank Church başkanlığındaki Senato Komisyonu'nun araştırmasıyla ortaya çıktı. Senato Komisyonu Sonuç Raporu'nun 477. sayfasında söz konusu ifade şöyle:".. .CIA, Ulusal Güvenlik Konseyi'nin emriyle, ulusal güvenliği ilgilendiren başka işlev ve görevleri de yerine getirir."

ABD'nin ünlü finans ve petrol tekelinin patronu Rockefeller'in devlet içindeki uzantılarından biri olan George Kennan'm kaleme aldığı NSC 10/2 kararı, ABD'nin dış politikasında Özel Savaş'm yeri konusunda bir kilometre taşı oldu. Daha önce yapılan fakat yazılmayan "kirli işler" aracılığıyla içişlerine müdahale ilk kez resmi bir metinde yer aldı.

Ancak Karar'da Özel Savaş yöntemleri açığa çıktığında ABD hükümetinin bunu resmen yalanlayacağı da kayıt altına almıyor:

"Yetkili olmayan kişilere, ABD hükümetinin sorumluluğu bildirilmez; örtülü eylem ortaya çıktığında ABD hükümeti bunu akla yatkın bir şekilde yadsıyabilin elidir."

Ünlü Church Komisyonu, CIA'nın 1951'den 1975'e kadar 900 civarında çok hassas veya büyük çapta örtülü operasyon, binlerce daha küçük ve orta çapta örtülü operasyon düzenlediğini saptıyor. Bunların yansı psikolojik savaş operasyonları, üçte biri ekonomik ve siyasi operasyonlar, geri kalan da para-militer operasyonlar.

CIA Kirli İşler Dairesi'nin İlk İcraatı: Gladio Örgütleri

Örtülü eylemlerin onayı, müşterek olarak Dışişleri ve Savunma Bakanları'na verildi. ABD bünyesinde daha önce oluşturulan Özel İşlemler Grubu (SPG) yerine bu işlevi daha etkin yerine getirecek yeni bir bölüm kuruldu: Politik Eşgüdüm Dairesi (The Office of Pohcy Coordination-OPC). OPC her ne kadar CIA'ya bağh ise de daire başkanı, Dışişleri Bakanı tarafından atanıyordu; faaliyetlerini yürütmek için Savunma Bakankğının desteğine ihtiyacı vardı.

George Kennan'm düzenlemesiyle Beyaz Saray, CIA Başkam'm aşarak örtülü operasyon karan verebilecekti. 1952'de, CIA'nın ilk birimi olan Özel Operasyonlar Dairesi (OSO) OPC'yle birleştirildi. CIA'nın kirli işleri bu bölüm tarafından yürütüldü.

OPC'nin Batı Avrupa'daki ilk faaliyeti, 1948'deki İtalyan seçimlerine müdahale etmek oldu. Komünistlerin iktidara gelmesini önlemek için yoğun bir dizi örtülü operasyon düzenleyen .CIA, antikomünist aydınları bir araya getirdi, parayla besledi.

Bunlar için Paris'te "Kültürel Özgürlük Kongresi" düzenledi, Encounter adlı dergiyi yayımladı, İtalya'daki seçimlerde komünistlerin önünü kesmede başarılı olan CIA, İngiliz gizli servisi SİS ile birlikte düzenledikleri Arnavutluk'taki Komünist Parti yönetimini devirme operasyonunda başarıya ulaşamadı.

1990'da İtalya'da savcı Felice Casson'un çabalarıyla ortaya çıkardan ve bütün Avrupa

ülkelerinde varkğı saptanan Gladio örgütlenmesi işte bu ydlarda kuruldu. ABD yönetimi, Sovyet Kızdordusu'nun Avrupa'yı işgal edeceği varsayımıyla, NATO üyesi bütün ülkelerde ve bu pakta üye olmayan Avrupa ülkelerinde, gizli Kontrgerilla örgütleri kurdu. Bu örgütlenmenin iki ayağı vardı. Yerüstünde özel komando birlikleri, yeraltında "vatanseverlerden oluşan ve kural olarak hiçbir yasaya bağlı olmayan, köylere kadar inen gizli örgütlenme. 1952'de Gladio örgütlenmesi tamamlanmıştı.

CIA, bu dönemde, Nazi'lerin gizli polis örgütü olan, Gestapo'nun özel savaş deneyimi ve kadrolarını da devraldı. Hitler'in Genelkurmay İstihbarat Örgütü'nün Sovyetler Birliği Birimi Başkanı Reinhard Gehlen ve ekibi 1945'ten itibaren ABD için çabşmaya başladı. Gehlen ve gizli ajanlarının ÖSS de bağlantısını kuran ise, daha sonra ABD Dışişleri Bakanı olan Dr. Henry Kissinger'di. CIA, Nazi Generali Gehlen'in elinde serpildi. Savaş suçlusu Gehlen ve ekibi savaş sonrası yeniden kurulan Alman Gizli Servisinin (BND) de çekirdeğini oluşturdu.

Örtülü eylemler, Beyaz Saray tarafından Sovyetler'in Avrupa'daki etkisini sınırlamak için gündeme getirilmişti; ancak CIA'yı ilk kez soruşturan Senato Komitesi'nin Başkanı Frank Church'e göre, CIA'nın operasyonları esas olarak Üçüncü Dünya'daki "küçük ve zayıf ülkeleri" hedef almıştı.

ABD, Özel Savaş'ı iki ayaklı olarak sürdürüyordu: Birinci ayak; komünist partilere karşı merkez ve demokratik sol partileri desteklemek, medyayı ABD çıkarları doğrultusunda yönlendirmek, her alanda antikomünist grupları örgütlemekti, ikinci ayak ise, 1950'de Kore'de ABD'yi dize getiren gerdla savaşma karşı Kontrgerdla Harekâtının yürütülmesiydi.

"Kirli İşler" kısa bir süre içinde ABD'nin en önemli faaliyeti haline geldi. CIA hakkında en aydınlatıcı kitaplardan birini yazan John Prados, Başkan'm Gizli Savaşları: 2. Dünya Savaşı'ndan Beri ABD ve Pentagon'un Örtülü Operasyonları adlı eserinde, CIA'nın "Kirli işler Dairesi" OPC'nin füze hızıyla gelişmesini şöyle saptıyor:

"1949'da OPC'nin bütçesi 4,7 milyon dolardı; 1952'de 82 milyon dolara çıktı; personel sayısı aynı 3 yılda 302'den 2 812'ye, istasyon sayısı 7'den 47'ye çıktı."

1952'de, CIA içinde yeni bir düzenleme yapıldı. Örtülü operasyonları yürüten bölüm, bir başkan yardımcısı kanalıyla CIA Başkanı'na bağlandı. Bugün de süren yeni yapılanmaya göre CIA iki ana bölüme ayrıldı: istihbarat ve Operasyon Başkanlıkları. Bunların başına da birer CIA Başkan Yardımcısı getirildi. OPC ve OSO'nun birleştirildiği Operasyon Başkanlığı'na kamuflaj için Planlama Başkanlığı (Directorate of Plans) adı konuldu. Amerika'da halk arasında Operasyon Başkanlığı "Gizli Servis" olarak geçiyor. Gizli Servis'in ilk başkanı, bugün Kürt sorununda ABD politikasını çizen Frank Wisner Jr.'nin babası Frank Wisner oldu. Operasyon Başkanları, genellikle bir süre sonra CIA'nın da Başkanı oluyor. George Bush örneğinde olduğu gibi, ABD Başkanı bile.

1952'de Gizli Servis, CIA'nın bütçesinin yüzde 74'ünü alıyor, personelinin beşte üçünü istihdam ediyordu. Reagan yönetimi döneminde ABD'nin istihbarat örgütlerinin bütçesi 20 milyar dolara varmıştı. Bu paranın yüzde 80'i örtülü operasyonlar için kullandıyordu. Örtülü operasyonların büyük çoğunluğu ise psikolojik savaş operasyonlarıydı. ABD'li antiemperyalist bilim adamı Michael Parenti, 1995 ydmda kaleme aldığı İmparatorluğa Karşı kitabında, ABD istihbarat örgütlerinin yıllık harcamasının 35-50 milyar dolar arasında tahmin edildiğini aktarıyor. Bugün de aynı yapı sürüyor.

Özel Savaş Kural Olarak Yasa Tanımaz

ABD'nin örtülü eylemler yürüten personelinin yasalara tabi olmayacağı, daha 1961'de resmi bir talimnamede kayıt altına alınmıştı. ABD Kara Kuvvetleri'nin 1961'de yayımladığı FM 31-15 Unconvential Warfare (Gayrinizami Harp) adlı talimnamesi, 1964 yıbnda Türkiye Cumhuriyeti Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından aynen tercüme edilerek ST 31-15 numarasıyla yürürlüğe kondu. ST 31-15 numaralı talimnamenin 9'b maddesinde aynen şöyle deniyor:

"Bir gayrinizami kuvvetin yeraltı unsurları kaide olarak kanuni statüye sahip değillerdir."

1981'de Ronald Reagan'm ABD Başkanlığı'na gelmesiyle CIA'nın örtülü eylemleri, en yoğun dönemine girdi. Reagan ve Yardımcısı (CIA eski Başkanı) George Bush'un yönetiminde, CIA'nın bütün birimleri elden geçirildi, onanlıp takviye edildi. CIA Başkanlığı'na kıdemli ÖSS ajanı William Casey getirildi.

Hiçbir yasa ve kural tanımayan Casey yönetiminde CIA dünyanın her yanında kirli işlere büyük bir hızla daldı. Bunların bir kısmı 1986'da İrangate skandalıyla saptandı.

Reagan yönetimi, Üçüncü Dünya ülkelerine yeni bir Haçb Seferi başlattı. Bu saldırının teorisi ise, komünizmin küçük savaşlar ve ayaklanmalar yoluyla "Hür Dünya'ya" karşı savaş yürüttüğü teziydi. Reagan yönetimi örtülü eylemlerini meşrulaştırmak için "Düşük Yoğunluklu Savaş" stratejisini geliştirdi.

Bu stratejinin yaratıcılarından, Loyala Üniversitesi Siyaset Bilimi Profesörü Sam C. Sarkesian Özel Savaş'm doğası gereği yasa ve kural tanımayacağını şöyle ifade ediyor:

"Özel savaşın karakteri ve ihtiyaçları, Amerikan halkının savaş konusundaki bakış açısına genellikle uygun düşmez. Bir devrimci hareketi alt etmek; isyanın liderlerini bulmayı, kaçırmayı, bir şekilde ortadan kaldırmayı gerektirir. Bu süreç kaçınılmaz olarak yaygın işkence ve suikast araçlarına başvurmayı gerektirir. Eğer ABD'nin müdahalesi zorunlu ve hakb kabul ediliyorsa bu yöntemlerin de kabul edilmesi gerekir.

"Siyasetçiler ve halk, Düşük Yoğunluklu Savaş strateji ve taktiklerinin demokratik kavramlara uymayacağını anlamak zorundadır. Devrim ve karşıdevrim, hangi yolla olursa olsun başarıya ulaşmak için kendi ahlakını ve kurallarını yaratır. Hayatta kalmak, sonuca ulaşmak birincil erdemdir."

ABD Ulusal Savunma Üniversitesi Öğretim Üyesi Neil Livingstone da ABD emperyalizminin katil yüzünü açık sözlülükle ifade etmekten kaçınmıyor. Livingstone, şu sözleri, ABD Savunma Bakanhğı'nın (Pentagon) düzenlediği "1980'lerin Savunma Planlan" başlıklı konferansta sunduğu "Terörizmle Mücadele ve 'Küçük Kirli Savaşlar'" başlıkh tebliğinde sarf ediyor:

"Zamanımızın küçük kirli savaşları, 'hoş' değil kuşkusuz. Ancak, haşin ve zabmce yöntemlerden çekinirsek, Düşük Yoğunluklu Savaş'ı başarıyla yürütme yeteneğimizi kendi elimizle ortadan kaldırırız. Bu savaş, harekât bölgesine basının girişini yasaklamayı, Kongre denetimini çiğnemeyi, öne çıkmış teröristlerin kelle avcılarınca takip edilip öldürülmesini gerektirir. Bu uygulamalar, sivil özgürlükçülerin yakınmasına neden olabilir. Ancak unutulmamak ki, ABD, Üçüncü Dünya'da bir

savaşın içinde ve bir savaşta hesap edilecek tek şey, o savaşın nasıl kazanılacağıdır."

Bu konuda kamuoyuna en çarpıcı açıklamayı yapmak ise Kontrgerillacılarm piri Yarbay Oliver North'a nasip oluyordu. ABD Ulusal Güvenlik Konseyi'nin Kontr-terörizm ve Düşük Yoğunluklu Savaş Daire Başkanı North, görevde bulunduğu süre içinde CIA ile iç içe çalışmıştı. North, Temmuz 1987'de İrangate Skandalı'nı soruşturmak üzere kurulan Kongre Komisyonu'nda ifade verirken aynen şunları söyledi:

"ABD, Üçüncü Dünya'da Sovyet destekli güçlerce hayati bir şekilde tehdit ediliyor. ABD'nin ulusal güvenliği, örtülü paramiliter operasyonları, kamuoyunu yönlendirmek için hileleri zorunlu kılıyor. Yardımımızı düşmanlardan gizlemek için ABD yetkililerinin olayın üstünü örtecek yanlış bilgiler vermesi veya yalan beyanda bulunması gereklidir. Örtülü eylemi yürütenler, ABD makamlarına da yanlış bilgi verebilirler."

North tarihe geçecek sözlerini şöyle bağlıyor:

"Örtülü operasyon büyük ölçüde hileye ve yandtıcı propagandaya dayanır. Bunların özü ise yalandır."

1951 TKP Tutuklamalan'ndan 6-7 Eylül'e

CIA 1947'de kuruldu, ancak babası olan OSS'nin Yakındoğu İstasyonu aracılığıyla 2. Dünya Savaşı yıllarından beri Türkiye'de faaliyette.

CIA kuruluşundan itibaren Türkiye'de o zamanki adı ile Milli Amale Hizmet (MAH) veya "Milli Emniyet" diye bilinen MİT'le ve polis teşkilatıyla iç içe çalıştı. MİT ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün merkezlerine hükmetti. Para verdi, eleman yetiştirdi, bütün dosyalarına uzandı, para karşıkğı operasyon sipariş etti, köstebek yerleştirdi. Bu ilişki artarak sürüyor.

CIA'nın Türkiye'de halka karşı önemli faaliyetlerinden biri, 1951 Türkiye Komünist Partisi (TKP) tutuklaması oldu. Kurtuluş Savaşının ateşi içinde doğan Türkiye'deki Komünist Hareket işgal yıllarında bile faaliyetini yürütmüştü. Ancak CIA'nın yönlendirmesinde yürütülen 1951 tutuklamalarıyla, işçi sınıfi devrimciliğinin örgütlü mücadelesi kesintiye uğratılabildi.

CIA, o zamanın parasıyla ayda 7,5 lira verdiği bir TKP üyesini ajanlaştırmış, bu ajan aracılığıyla operasyonu, Parti'nin Merkez Komitesi'ne kadar uzatabilmişti. CIA'nın örgütlediği ajan, daha sonra MİT'in Kontr-Komünizm Masası'nda istihdam edildi. Söz konusu kişi, 1994 yılında "Başbakanlık Müşaviri" sıfatıyla öldü.

Ülkemizde CIA’nm yönlendirilmesiyle gerçekleşen ikinci büyük komplo, 1955'teki 6-7 Eylül olaylarıydı. Atatürk'ün Selanik'teki evine bomba konulduğu iddiasıyla galeyana getirilen İstanbul'daki işsiz güçsüz güruhu, azmhklara ait evlere ve mağazalara saldırdı. Daha önce Özel Harp Dairesi Başkanlığı'nda da bulunmuş olan MGK Genel Sekreterliğinden emekli Orgeneral Sabri Yirmibeşoğlu, 6-7 Eylül olaylarını "ÖHD'nin düzenlediği mükemmel bir operasyon" olarak niteledi.

Çağlayangil'in İtirafları

Demirel hükümetlerinin kıdemli Dışişleri Bakanı, eski polis müdürü, 12 Eylül'ü Cumhuriyet Senatosu Başkanı ve Cumhurbaşkanı Vekili olarak karşılayan İhsan Sabri Çağlayangil, İsmail Cem'e CIA konusunda, ABD'nin Türkiye'ye ambargo uyguladığı dönemde şunları söylüyor:

"Türkiye kendi istihbarat gücünü kuvvetlendirmek için İsrail istihbaratı ile, Amerikan istihbaratı ile, İran istihbaratı ile, daimi ve organik münasebetler içindedir. Bunlar gizli gizli her sene kendi şefleriyle toplanırlar, Washington'da, Tahran'da, Tel Aviv'de istihbarat mübadelesi yaparlar. Organik bağları bulunmayan fakat inandıkları başka istihbarat örgütlerinden de istişari mütalaa alırlar.

"Şimdi istihbaratçılar Amerikalılarla organik münasebetler içinde olduğuna göre, Amerikalı 'Şu adam benim adamım, şunu yerleştirelim solcuların arasına' diye rahatça işbirliği yapabilir, istihbaratçıhk alanında bu iş rahat yapılabilir.

"Nasıl yapar CIA? CIA yapar, organik bağlarıyla yapar. Benim istihbarat şefim, kendisi farkında bile olmadan CIA benim altımı oyar. Elinde imkân var. Girmiş, enfiltre benim içimde... Onun için hiç şaşmam, aramam da; bulamam ki. Nasıl yaptı bulamam...

"Amerika şuna aldırmaz: Bir memlekette demokratik idare olmuş, şoven idare olmuş, faşist idare olmuş, ona hiç bakmaz. Amerika o memleketin kendisine ne ölçüde tabi olduğuna, kendi politikasına ne dereceye kadar satelite (uydu) haline gelebileceğine bakar."

CIA-MİT İşbirliğinin Tarihçesi

CIA'nın Türkiye'deki faaliyetleri konusunda çaresiz kalıp yakman politikacı yalnızca Çağlayangil değil. Kurtuluş Savaşının "ulusun makûs talihini" yenen İnönü Zaferleri'nin komutanı ismet Paşa da aynı şeyleri söylüyor. Türkiye'nin 2. Cumhurbaşkanı, Lozan görüşmelerinde emperyalistlere kök söktüren İsmet İnönü, Johnson Mektubu olayı sonrasında oluşan Amerika'ya karşı atmosferde bile şunları söylüyor:

"Amerikalıları kovmaya çalışsak başımıza neler gelir bilmem. Bilemem."

CIA’nm altımızı oyacak kadar nasıl içimize girdiğim, kıdemli gazeteci Cüneyt Arcayürek araştırıp yazdı. Arcayürek'in Darbeler ve Gizli Servisler adlı kitabı bu konuda temel bir başvuru kaynağı.

CIA-MİT işbirliği konusunda birincil devlet belgesi, Yüksek Adalet Divanı tutanakları. 27 Mayıs müdahalesi sonrasında Demokrat Parti'nin faşizan yönetiminin hesabının verildiği yargılamalarda, Türkiye'nin ABD’nin yörüngesine oturtuluşunun da hikâyesi bulunuyor.

Başbakanlık Müsteşarı Ahmet Salih Korur'un Yassıada'da Örtülü Ödenek'le ilgili yargılamalarda söylediklerini aktarıyoruz. Milli Emniyetin Amerikalılardan para aldığı şayiası ortalığa düşmüştü. Korur, araştırmasını yaptı ve Başbakan Adnan Menderes'e sundu. MİT'in, o zamanki adıyla Milli Emniyetin başında General Behçet Türkmen vardı. Korur'un araştırmalarının sonucu şöyleydi:

"Amerikalılar Milli Emniyet'e 'hâkimdi'. Para veriyor örgüte nüfuz ediyorlardı. Milli Emniyetin bütün dosyaları CIA'nın kontrolündeydi. İstanbul'da Milli Emniyet'e ait bir okul, servisin İstanbul

örgütü ve Yeşilköy'deki soruşturma teşkilatı tümüyle Amerikalıların emrinde. Okullara, soruşturma teşkilatına Amerikalılar doğrudan para veriyorlar. İstanbul Bölge Başkam'na doğrudan para ödüyorlar. Karşılığında 'iş' istiyorlar."

Korur'un araştırmasına göre, Milli Emniyet birimlerine CIA ayda 100 bin, İngiltere gizli servisi 30 bin, Fransızlar 7-8 bin, İtalyanlar da 4 bin lira ödüyorlardı. CIA dışındakiler parayı, Milli Emniyet'in Ankara'daki merkezine veriyorlardı. CIA ise ne merkez tanıyordu, ne de yöntem değiştirmeye yanaşıyordu. Egemenliğine aldığı gizli servis ünitelerine her ay CIA'nın adamları gidiyor, birimin başındaki kişiye zarf içinde "para" bırakıyordu.

MİT'in adı o zaman Milli Amale Hizmet idi. Halk içindeki adıyla Milli Emniyet. Menderes ve Korur, Türkiye Cumhuriyeti'nin gizli servisinin CIA'dan para alarak iş yapmasına teşkilatın başındaki General Türkmen'in destek olduğunu saptıyorlardı. NATO Güneydoğu Kara Kuvvetleri Komutan Yardımcılığı da yapan General Türkmen, Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı'ndan MAH Başkanlığı'na atanmıştı. 1953'te geldiği bu görevden, 18 Nisan 1957'de Bağdat Büyükelçiliğine atanarak emekli edildi. Bu dönemde Coca Colanın Türkiye'ye girmesine aracı oldu, bu yolla milyarderler arasına katıldı. General Türkmen, 12 Eylül döneminin Dışişleri Bakanı, şimdi MHP üyesi olan İlter Türkmen'in babası.

Adnan Menderes, CIA'nın MİT'e doğrudan para vererek, onu bu yolla denetim altına almasından rahatsız olmuştu. Korur'un "ilişkiyi keselim" önerisine, "Ama Amerikalıları darıltmayalım. Yardımına muhtacız. Bize yapacakları yardımı 'malzeme' olarak yapsınlar. Onlarda teknik malzeme çok fazladır. Zaten servisin ihtiyacı da var. Böyle bir yardım haysiyete dokunacak bir nokta teşkil etmez" yanıtını verdi.

CIA: Amerikan Gizli Emniyeti'nin İçyüzü adlı kitabın yazarları -CIA'da uzun süre çalışmış- Victor Marchetti ve John D. Marks, teknik yardımın nasıl bir işlev gördüğünü şöyle dile getiriyorlar: "Bazı müttefik ülkelerde kuruluş (CIA) ev sahibi haber almadan istediği bilgiyi edinebilmektedir. Buna karşılık CIA da 'teknik yardımda' bulunmaktadır."

Şimdi MİT Müsteşar Yardımcılığı görevini yürüten Mehmet Eymür de Analiz adlı kitabında, CIA'nın verdiği teknik yardımların babası Mazhar Eymür aracılığıyla geldiğini anlatıyor.

Behçet Türkmen'in emekli edilmesinden sonra, Başbakanbk Müsteşarı Ahmet Salih Korur MAH Başkanı oluyor. Korur, bütün birimlere Amerikalılardan para almamalarını kesin emir olarak bildiriyor.

Açıktan para almama değişikliği ancak iki ay sürüyor. CIA, içine köstebekler yerleştirdiği örgütten elini çekmiyor. Korur'dan sonra MAH Başkanı olan Prof. Hüseyin Avni Göktürk zamanında her şey eski tas eski hamam oluyor. 1957'de MAH İstanbul Merkez Şefliği yapmış Avni Koral, gerçeği şöyle dile getiriyor:

"İşitildi ki Göktürk, Amerikalılardan, Ahmet Sahh Korur zamanında alınmamış olan aylara ait paranın 'hepsini' istemiş, paramız yetmiyor demiş."

27 Mayıs askeri müdahalesi MİT içinde Bayar-Menderes yönetiminin yandaşlarını işten

uzaklaştırsa bile CIA ile ilişkileri kesemiyor.

1962-1964 yıllarında MAH Başkanlığı ve 1966-1971 yılları arasında MİT Müsteşarlığı yapan Fuat Doğu ile ilgili olarak, Arcayürek şöyle yazıyor:

"1988'de bir gün, Fuat Doğu, ziyaretine gelenlerle bir söyleşi sırasında '1965'lerde MAH ile CIA'nın aynı binalarda çalıştığını' söyleyecek, 'sonradan bu birlikteliğin kaldırıldığını vurgulayacaktı."

Agee'nin Saptamaları

12 yıl boyunca üç ayrı Güney Amerika ülkesinde CIA'nın operasyon elemanı olarak görev yapan ve 1974'te CIA'dan kaçıp bu yıllara ait olayları gün gün yazan ve CIA Günlüğü adıyla yayımlayan Phillip Agee, ikinci kitabı Firar'dâ (The Ruri) CIA ile Türkiye ilişkilerine de yer veriyor:

"CIA uzun yıllardan beri Türk Milli İstihbarat Teşkilatı ile çok yoğun bir işbirliği içindedir. Bu örgütün eğitimini, geliştirilmesini ve donatımını CIA sağlar."

Firar'da. Agee, CIA'nın işlevlerini şöyle sıralıyor:

1. CIA kendisinin en önemli düşmanları ve aleyhtarları hakkında geniş bir liste hazırlar.

2. Bu liste, kişilerin hayatlarını ve onların nasd nerede bulunabileceklerini de içerir.

3. Amaç, askeri darbe olduğu zaman bu bilgi arşivini, o ülkenin gizli askeri istihbarat teşkilatına verip, bu kişilerin darhal tutuklanmalarını sağlamaktır.

4. CIA, bütün dost, müttefik Üçüncü Dünya ülkelerindeki sivil ve askeri istihbarat teşkilatlarının eğitilmesini ve donatdmasmı üstlenir. Buralarda çalışan yüzlerce kişi Amerika'ya götürülüp kurs görürler.

5. Darbe yapıldığında Amerikan aleyhtarları CIA’nm sızdırdığı liste sayesinde tutuklandıklarında, o ülkenin istihbarat teşkilatı üyeleri, kurumlaşmış işkence yöntemlerini bu insanlar üzerinde uygularlar.

6. CIA, başta Şili olmak üzere, tüm 'dost' ülkelerde gerçekleştirdiği askeri darbelerde bu sistemi uygulamış ve binlerce kişinin tutuklanması, işkence görmesi ve politik cinayetlere kurban gitmesinin birinci derecede sorumlusu olmuştur."

MİT'in 3. Adamı: CIA ile İç İçeyiz

MİT İstihbarat Daire Başkan Yardımcısı Kurmay Albay Sabahattin Savaşman, 19 Şubat 1978'de Genelkurmay Askeri Mahkemesi'nde verdiği ifadede MİT içinde 20'nin üzerinde CIA ajanının çalıştığını açıkladı. CIA adına köstebektik yapmakla suçlanan ve ceza alan MİT'in 3. adamı Savaşman’m ifadesi şöyle:

"CIA’nm Türkiye'de MİT ile işbirliği yapan 20 kişinin üzerinde çeşitli personeli bulunmakta ve bu personel MİT ile muhtelif alanlarda işbirliği yapmaktadır. Ve aynı zamanda MİT'e yardım ederek MİT ile müşterek operasyonlar yürütmektedir. MİT 1950 yıllarından itibaren CIA ile esasen iç içe çalışmaktadır. MİT'in kullanmış olduğu bütün teknik araçlar CIA tarafından temin edilmiş, birçok MİT personeli CIA'da kurs görmüş, MİT okulu CIA tarafından kurulmuştur. Yıllarca MİT personeli bir CIA personeli gibi yurtiçinde ve yurtdışmda CIA hesabına çalışmış, CIA'ya hizmet vermiştir."

CIA'nın "Bizim Oğlanlar"ı ve 12'li Darbeler

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askeri darbelerinin CIA tarafından hazırlanıp yönlendirildiği artık yadsınamaz hale geldi. CIA'nın ünlü Türkiye İstasyon Şefi Paul Henze'nin 12 Eylül generalleri için "Bizim oğlanlar yaptı" (Our boys have done) sözü başka bir kanıt aramaya gerek bırakmıyor.

12 Mart ve 12 Eylül darbeleri, CIA’nın ülkemizdeki faaliyetlerinin yaygınlığı ve etkisi açısından da dönüm noktaları oldu. CIA tarafından yönlendirilen; ordu, polis teşkilatı, politika ve iş dünyasından temsilcilerin katdımıyla hayat bulan gizli bir örgüt olan Kontrgerilla, bu dönemlerde resmen ve fiilen iktidar oldu.

MİT'e CIA Modeli

Tansu Çiller, "ABD vatandaşı mısınız?" sorusuna hep "Teklif ettiler, reddettik" yanıtını verdi. ABD'de vatandaşbk teklifini, çengel attığı yabancı ülke öğrencilerini ajanlaştırmak için bir tek CIA yapıyor. Çiller'in ABD'de iken "kola içmeye parasının olmadığı" dönem bu ilişkiyle sona erdi. Amerikan yardımı parayla smırk kalmadı.

Tansu Çiller'in Başbakanlığa kadar tırmanmasında en büyük destekçisi, CIA oldu. Tansu Çiller de, 3 yıla yakın başbakanlığı döneminde kendisine ikinci pasaportu sağlayan kurumu ihya etti. Dünya Bankasının Özelleştirme Müdürü gibi çabşan Çiller, bir de CIA’nm denetiminde özel istihbarat teşkilatı kurdu. Başbakanlıktan ayrılmadan önce de örtülü ödenekten çektiği 500 milyar lirayı, bu örgüte aktardığı saptandı.

Türkiye hâkim sınıflarıysa ABD'nin Türkiye'yi Balkanlar, Kafkaslar, Orta Asya ve Ortadoğu'da taşeron olarak kullanma politikasını "bir milli politika" haline getirerek, istihbarat örgütünü buna göre yeniden düzenlediler. MİT Müsteşarı Sönmez Koksal, Mayıs 1996'da düzenlediği basın toplantısında MİT'te "Türkiye'yi bölgesel güç olarak yaratma" görevi için yeni bir yapılanmaya gidildiğini açıkladı. Müsteşar Koksal, basma verdiği MİTİ tanıtan 29 sayfalık broşürde yeni yapılanmanın amacını şöyle ifade ediyor:

"Türkiye, uluslararası ve bölgesel pohtikalarm etkileşim alanı içinde bebrleyici rollere sahip, lider ülke konumundadır. Bu sebeple, dayanışma kurulmak istenen veya gelişmesi engellenmek istenen bölgesel güç konumundadır. MİT'in Türkiye'nin gelişen ihtiyaçlarına, ülkelerarası ilişkilerin niteliğine cevap verebilen bir yapıya kavuşturulması, devletimizin gebşme dinamiği bakımından hayati önemi haizdir. Gelişen, büyüyen Türkiye'nin bölgesel güç olarak yaratılmasında istihbaratın öncebkli katkısının sağlanabilmesi, istihbarat üretimini geliştirici çalışmalarımızın temel unsurudur."

Yeni düzenlemeyle, MİT'in görev amacının yanı sıra iç örgütlenmesi de değişti. Türkiye'yi bölgesel güç olarak yaratma görevi, bölge ülkelerinin içişlerine karışmayı, darbe ve komplolar düzenlemeyi gerektiriyor. Bu hedefle, Türkiye'nin ulusal çıkarlarını gözetmek amacıyla kurulan gizli istihbarat kuruluşu, bir "operasyon" örgütü haline dönüştürülüyor. Örnek abnan kuruluş ise CIA. MİT yeni yapılanmayla, CIA'nın aynısı olan bir iç hiyerarşi kuruyor. 2937 sayılı MİT Kanunu, örgütün görevini istihbaratla sınırlamasına karşın, Operasyon Başkanlığı ve Kontr-Terör Merkezi kuruldu.

50. Kuruluş Yılında CIA'yı Daha İyi Tanıyalım

CIA, önümüzdeki yıl 50. yaşını kutlayacak, Kaynak Yayınları, elinizdeki kitapta, bu cinayet ve komplo örgütünün kuruluşundan bu yana yürüttüğü 42 büyük operasyonu okuyucuya tanıtıyor. ABD'de antiemperyalist bir çevrenin kurduğu Odonian Yayınevi bünyesinde çalışmalarını yürüten Mark Zepezauer, CIA'nın suç çetelesini çıkarmış. CIA'nın örtülü eylemleri konusunda yayımlanan yüzlerce kitap ve makaleyi inceleyen Zepezauer, CIA'nın suçlarının bir dökümünü yapıyor.

Bütün bu operasyonlar hakkında daha geniş bilgi edinmek isteyen okuyucular için kaynaklar veriyor. Zepezauer, bu çalışmada en çok yararlandığı iki kaynağın, William Blum'un Unutulan Tarih: CIA kitabıyla, Washington'da yayımlanan, aralarında daha önce CIA'da çalışmış kişilerin de bulunduğu antiemperyalist şahsiyetlerin yönetimindeki Covert Action dergisi olduğunu belirtiyor.

Türkiye halkı yeniden sömürgeleşme tehdidiyle karşı karşıya. Yeni Dünya Düzeni'nin Küreselleştirme saldırısının en etkili aracı da elinizdeki kitapta kanıtlarıyla ortaya konduğu gibi, CIA. Bu kitabı en çok bağımsızlık mücadelesinin de sahibi olarak sahneye çıkan işçi sınıfı öncülerinin ve aydınlarımızın okumasını diliyoruz.

Elinizdeki kitap, bağımsızlık mücadelesi yolunda, bilgiye dayanan bilincin oluşması için gerekli malzemeyi okura sunuyor.

Haziran 1996
Adnan Akfirat

SUNUŞ

Devletler, varlıklarını sürdürmek için güçlü istihbarat örgütlerine ihtiyaç duyarlar. Fakat, CIA'nın esas olarak bir istihbarat toplama faaliyeti olduğu düşüncesi, başlı başına, CIA'nın en büyük propaganda zaferidir.

İsmine rağmen, Merkezi Haber Alma Ajansının (CIA) temel amacı daima ekonomik savaşı, suikastları ve hatta soykırımı da içeren örtülü operasyonlardır. CIA, amaçlarına ulaşmak için toplanan istihbaratı çarpıtmakta da ustadır ve bu dezenformasyon ABD'li siyasetçilerde yanlış tasavvurlar doğurur. Yine de örtülü operasyonlar CIA'nm can damarıdır.

Elinizdeki kitapta CIA'nm en büyük 42 suçu özetlenerek anlatılıyor. Bu sayı tam listenin küçük bir bölümüdür. Kaynakça, bu suçlar hakkında ayrmtık bilgiyi nerede bulacağınızı veriyor. Yasadışı, kanb faabyetleri anlatan bu pasajlar bile, özgürlük ve adalet yanlısı herkesin kemiklerini sızlatmaya yeter.

CIA var olduğundan bu yana, hükümetlerimiz ulusal güvenlik bahanesiyle diledikleri yasayı çiğniyorlar. Demokrasiyi salt bir sözcük olarak görmeyen herkes CIA'yı yok etmek için mücadele etmelidir. Bunun nasıl yapılacağına ilişkin bazı fikirler edinmek için, Odonian Press at Box 32375, Tucson AZ 85751 USA adresine yazın.

Mark Zepezauer

YAZAR HAKKINDA

Mark Zepezauer, halen editör/yayıncı olarak Tucson Comic News'ta çalışıyor. Yazar daha önce Santa Cruz (CA) Comic News'ta. ve Santa Cruz Sun'da sanat editörü olarak çalıştı; "Nixon efsanesi 12 bölümlük bir patografi" adlı kitabın da yazarı, e-mail adresi: tompainlss@aol.com.

GEHLEN ÖRGÜTÜ

CIA'nın en önemli operasyonlarından biri, daha servis doğmamışken başladı. Çok sayıda Nazi lideri İkinci Dünya Savaşı'nı kaybedeceklerini anladı ve ileride Sovyetler Birliği'ne karşı açılacak olası bir savaş konusunda, Hitler'den habersiz ABD ile görüşmeler başlattı. Geleceğin CIA Başkanı Ailen Dulles, 1943 yılında İsviçre'nin Bern kentine gidere, bu etkili Nazilerle gizli görüşmeler yaptı.

Dulles, resmi olarak CIA'nın öncülü OSS'nin (Overseas Secret Service-Denizaşırı Gizli Servis) ajanıydı. Fakat, çoğuyla savaştan önce birlikte çalıştığı Nazilerle özel işler yapmaktan geri kalmadı. Gerçekten de, Wall Street'in önde gelen hukuk danışmanlarından biri olan Dulles'm, savaş sırasında da Nazilerle iş yapmayı sürdüren Standard Oil gibi bazı müşterileri vardı.

Bu yüzden, Hitler'in Doğu Cephesi istihbarat şefi General Reinhard Gehlen'in Amerikalılara teslim olması sürpriz yaratmadı. Gerilen ev sahiplerinden sıcak bir ağırlama bekliyordu. Özellikle de, gizli bir yere gömdüğü ve pazarlıkta kullanmayı planladığı çok sayıda dosya nedeniyle...

General Gehlen, Virginia'daki Hunt Kalesi'ne kaçırıldı. Kendisini teslim alanları kısa sürede Sovyetler Birliği'nin Batı'ya saldıracağına ikna etmeyi başardı. ABD ordusu ve Gehlen "centilmenlik anlaşması" yaptılar.

Gizli anlaşmaya göre, Gehlen'in casusluk örgütü ("Gehlen Org" diye anılır), Almanya'da yeni bir hükümet kuruluncaya kadar ABD için çalışacak ve ABD tarafından finanse edilecekti. Bu süre zarfında Gehlen, ABD'nin çıkarlarıyla Almanya'nın çıkarlarının çatıştığını görürse, Almanya'nın çıkarlarına öncelik vermekte özgür olacaktı.

Gehlen, yaptığı anlaşma için Hitler'in halefi Amiral Doenitz'in onayını sağlamayı da garantiledi. Amiral Doenitz, Nazi ileri gelenlerinin kapatıldığı Almanya Wiesbaden'deki esir kampında rahat bir tutukluluk sürdürüyordu.

Gehlen Org, on yıl boyunca CIA'nın Doğu Avrupa'daki tek istihbarat kaynağı oldu. 1955'te, Almanya'nın CIA'sı BND'ye dönüştü. Elbette, BND, CIA ile işbirliğini sürdürdü.

Gehlen, CIA'nın çalıştırdığı tek Nazi savaş suçlusu değildi. Diğerleri arasında, "Lyon Kasabı" Klaus Barbie, soykırımın fikir babası ve Eichmann'm yakın çalışma arkadaşı Otto von Bolschwing ve Hitler'in gözdesi SS Albayı Otto Skorzeny de bulunuyordu. Hatta, savaşın son döneminde rejimin Hitler'den sonraki ikinci adamı Martin Bormann'm bile, CIA'yla bağlantılı olarak çalışırken kendini öldü göstererek Latin Amerika'ya kaçtığı yönünde kanıtlar var.

GLADİO

CIA, 1947 Ulusal Güvenlik Yasası ile kuruldu. Daha yasanın mürekkebi kurumadan, hortlaklar ordusu yasanın temel boşluğundan sökün etti. Yasada, CIA "zaman zaman Ulusal Güvenlik Konseyi'nin talimatları doğrultusunda başka görevler yapabilir, başka işlevler görebilir" deniyordu. Bu kasıtlı muğlak ifade, "ulusal güvenlik" adına, yarım yüzyıl canice faaliyetlerin yürütülmesinin kapısını açtı.

Ulusal Güvenlik Konseyi'nin zorunlu gördüğü ilk görevlerden biri, İtalyan demokrasisini yıkmak oldu! elbette demokrasi adına... İtalya, 1948 seçimlerinde solcu bir yönetimi işbaşına getirecek gibi görünüyordu. Milyonlarca dolar, Washington'un istediği adaylara, Mussolini'nin partisinin kahverengi gömleklilerinden arta kalan haydutlara ve öteki Nazi işbirlikçilerine İtalyanların oy vermelerini sağlamak amacıyla propaganda yapmak ve oy satın almak için dağıtıldı. Ayrıca, seçimin sonuçları ABD'nin istekleriyle bağdaşmadığı takdirde, yiyecek yardımının kesileceği dedikodusu yayıldı.

ABD, 1948 seçimlerinde, şiddete başvurmak zorunda kalmadan istediğini elde etti. Fakat, 1990'da ortaya çıktığı gibi, CIA, savaş sonrası İtalya'sında, haritalarda işaretli örtülü silah ve patlayıcı depoları bulunan gizli bir yan askeri ordu kurmuştu. Gladio Operasyonu (gladius Latincede kılıç demektir) adlı bu harekât için ileri sürülen bahane gülünçtü: Sovyet işgali tehdidi... Fakat gerçek amaç hiç de öyle eğlenceli değildi: Gladio'nun 15 bin askeri, hizadan çıktığı takdirde İtalyan hükümetini devirmek üzere eğitildi.

Benzer gizli ordular, çoğunlukla ve doğal olarak eski SS subaylarının komutasında Fransa, Belçika, Hollanda ve Batı Almanya'da da oluşturuldu. Bu ordular salt Rusların yollarını gözlemedi. Büyük bölümü hâlâ açıklanmayan dev cephanelikler kurdular, solcuların kara listelerini çıkardılar, Fransa'da Cumhurbaşkanı De Gaulle'ü öldürme komplosuna katıldılar.

Gladio'nun pek çok üyesi, P-2 diye bilinen bir başka gizli örgütün mensubuydu. P-2 de CIA tarafından finanse ediliyordu. P-2, Vatikan, Mafya ve Dünya Antikomünist Birliği (World Anti-Communist League) adlı uluslararası faşist şemsiye örgütüyle de bağlantılıydı.

P-2'nin uzmanlık alanlarından biri provokasyon tertiplemekti. Kızıl Tugaylar gibi solcu örgütlere ya sızıldı ya bu örgütler finanse edildi ya da kuruldu. Sonuç, solun suçlanmasına neden olan, 1978'de İtalya Başbakanı

Aldo Moro'nun öldürülmesi ya da 1980'de Bologna tren istasyonunun bombalanması gibi terör eylemleri oldu. Gerginliği tırmandırma stratejisinin amacı, şiddet eylemlerini kışkırtarak, İtalyanları, solun tehlikeli ve şiddet yanlısı olduğuna inandırmaktı.

İRAN'DA DARBE

CIA'nın İran'daki mazisi, bazılarının düşündüğü gibi, kaygı duymamız gereken başarısızlıklar göstermez. Başarıları -İran en büyüklerinden biridir- tehlikenin de ötesindedir.

CIA, İran'da Amerikan yöneticilerinin sinirine dokunan ılımlı milliyetçi bir rejimi devirerek, tam tamına kendinden istenen şeyi yaptı. Bunun doğrudan bir sonucu olarak, 26 yıl sonra, ABD'nin başına büyük bela olacağını kanıtlayan daha sert milliyetçi bir rejim iktidara geldi.

1951'de İran Başbakanlığına ülkenin en popüler politikacısı Dr. Muhammed Musaddık seçildi. Musaddık'm en önemli seçim vaadi, o dönemde İran'da faaliyet gösteren tek petrol şirketi British Petroleum'u (BP) millileştirmekti. Millileştirme karan parlamentoda oybirliğiyle kabul edildi.

Bu olaydan sonra, BP'ye yüklüce bir tazminat önermesine rağmen Musaddık'm günleri sayılıydı artık. İngilizler, İran ekonomisini kaosa sürükleyen bir uluslararası ekonomik ambargo örgütlediler. Ve

CIA, İngilizler'in isteği üzerine Musaddık'ı devirmek için milyonlarca dolar harcamaya başladı.

CIA, planlarım, deneyimsiz ve çekingen genç İran Şahı Rıza Pehlevi üzerine kurdu. Şah, İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazi yanlısı bir rejim sürdüren babasının gölgesinden başka bir şey değildi. Şah, 1953'te CIA'nın desteğiyle Musaddık'ı Başbakanlıktan attı ve yerine bir Nazi işbirlikçisini atadı. Musaddık'a destek gösterileri başladı ve Şah Roma'ya kaçtı.

Cesareti kırılmayan CIA, parayla Şah yanlısı gösteriler düzenletti. Bir radyo istasyonunu ele geçiren göstericiler, Şah'm İran'a dönmekte olduğu ve Musaddık'm azledildiği yayınını yaptılar, Oysa o sırada, Musaddık'ı uzaklaştırmak için Tahran sokaklarında yüzlerce kişinin öldürüldüğü bir tank savaşı cereyan ediyordu...

Ne var ki, daha sonra akıtılacak kanla karşılaştırıldığında, bu, kovaya düşen bir damlaydı. Uluslararası Af Örgütü 1976'da, CIA'nın eğittiği Şah'm güvenlik gücü SAVAK'm dünyadaki en kötü insan hakları karnesine sahip olduğunu! CIA'nın SAVAK'a öğrettiği işkence yöntemlerinin çeşitlilik ve sayı bakımından "inanılmaz" boyutta olduğunu belirledi.

Sonunda İran halkı 1979'da eli kanlı Şah'ı devirdi! onu işbaşına getirip

bütün o yıllar boyunca destekleyen ABD'ye büyük bir öfke ve nefret duyduğunu göstererek... CIA'nın 1953 darbesi ve ardından gelen zulüm olmasaydı, bugün İran'ı yöneten aşırı köktendinci rejim halk desteği bulamazdı.

GUATEMALA'DA DARBE

CIA'nın hukukçular tarafından kurulduğunu ve yönetildiğini hatırda tutmak istiyorsanız, Guatemala demokrasisinin yıkılması operasyonuna göz atmaktan başka şeye gereksinim duymazsınız. Dulles biraderler, Wall Street hukuk bürolarından Sullivan&Cromwell'in ortaklarıydı. Zaman buldukça da ABD hükümeti için çalışıyorlardı. John Poster Dulles Dışişleri Bakanı, Ailen Dulles da CIA'nın başındayken, biraderler Eisenhower'm dış politikasının çarlarıydı. Sullivan&Cromwell müşterilerinin çıkarlarını da görmezden geliniyorlardı tabii!

Jacobo Arbenz, 1951'de serbest ve adil bir seçimde ezici bir çoğunlukla Guatemala Devlet Başkanı seçildi. Guatemala'yı "feodalizmin hâkim olduğu geri kalmışlıktan modern kapitalist bir ülkeye dönüştüreceğim" umuyordu. Ancak CIA, tüm ağırlığını feodalizmden yana koydu.

Arbenz, Rockefeller'in sahibi olduğu United Fruit Company'nin (Birleşik Meyve Şirketi) kontrolündeki bir kısım kullanılmayan araziyi alınca (ki bunun için United Fruit'e yeterince tazminat ödendi), şirket ABD'de, Arbenz'in "uluslararası komünist komplonun maşası" olduğu temasına dayalı bir "halkla ilişkiler" kampanyası başlattı. Kızıl şeytanı alt etmek -ve tabii değerli müşterisine yardım etmek- için hep firsat kollayan John Poster Dulles, Eisenhower'i Arbenz'in gitmesi gerektiğine ikna etti.

Birader Allen'in CIA'sı, 20 milyon dolara mal olan iş almaktan sadece çok memnun olabilirdi. CIA, bir propaganda saldırısı başlattı ve ara sıra demiryolları ile petrol tesislerine sabotajlar düzenleyen 300 paralı asker kiraladı.

Son olarak 1954 Haziran'mda, hiçbir kimlik işareti taşımayan CIA uçakları, Guatemala'nın başkentine akınlar düzenlediler ve Arbenz'in istifasını isteyen bildiriler attılar. Aynı anda CIA kontrolündeki radyo istasyonları, isyancıların ordusunun (hepsi CIA'nın kiraladığı 300 hayduttu) ülkeyi işgal etmek üzere olduğu yayınını yapıyorlardı. Ne olur ne olmaz diye düşünen Arbenz kaçtı ve Guatemala'yı özenle seçilmiş CIA uşağı General Castillo Armas'a bıraktı.

CIA, Guatemala operasyonuyla hep övünmüştür. Oysa operasyon, sonraki 40 yıl boyunca 100 bin GuatemalalIyı öldüren kana susamış rejimleri başlattı. Geçmişe dönüp bakan kimi CIA emeklisi, operasyonun çok kolay yapıldığı ve CIA'nın aşırı ölçüde kendine güvenmesine yol açtığı sonucuna vardı. Bir CIA yetkilisinin belirttiği gibi, "Bu kahverengi derili küçük insanları, masrafsız aldatarak alt edeceğimizi düşündük".

MK-ULTRA (BEYİN YIKAMA)

CIA, insan beynini kontrol etme deneylerinin, Çinlilerin Kore Savaşı sırasında esir düşen Amerikalılara uyguladığı "beyin yıkama faaliyetlerine" karşı bir savunma yanıtı olduğunu ileri sürer. Yakalanan Amerikalı pilotlar, ABD'yi sivillere yönelik biyolojik silah kullanmakla suçlayan açıklamalar yaptılar. Aslına bakılırsa, ABD'de beyin yıkama deneyleri CIA'dan önce başlamıştı.

CIA'nın davranış kontrolü de denilen beyne hükmetme faaliyetleri, normal denetim süreçlerinden kaçırılan bir program çerçevesinde 1953'te hız kazandı. MK-ULTRA kod adlı programa ait çok sayıda dosya, programda başından beri yer alan CIA Başkanı Richard Helms tarafından, 1973 yılında görevi bıraktığı sırada yok edildi. Ama yaşanan tarih yeterince iğrençtir.

MK-ULTRA hayaletleri, içlerinde California'daki kötü ünlü Vacaville Devlet Hapishanesi mahkûmlarının yüzlercesi bulunan habersiz denekler üzerinde radyasyon, elektrik şoku, elektrot yerleştirme, mikro dalga, ultrason ve geniş kapsamlı ilaç testleri uyguladılar.

CIA, beyin kontrolünün işkenceye dayanıklı kurye (bellek, önceden belirlenmiş bir sinyalle canlandırılıyordu) ve programlanmış suikastçı yaratmanın bir yolu olduğunu gördü. Sirhan Sirhan'm Senatör Robert Kennedy'yi öldürmeden önce CIA bağlantılı bir beyin yıkayıcı tarafından eğitildiği yolunda kanıtlar var.

CIA ayrıca karşıtlarını LSD gibi zihin bozucu maddelerle saf dışı bırakabileceğini fark etti. LSD'den öylesine büyülendi ki, 1953'te dünyada ne kadar varsa hepsini satın almaya kalkıştı. Yıllar, boyunca, CIA, ABD'deki yasal ya da yasadışı LSD'nin en önemli kaynağıydı. CIA bağlantılı bir satıcı, milyonlarca doz LSD üretti.

Sonunda güvenilmez olarak görülen LSD deneylerden çıkarıldı. CIA, o zamana kadar LSD'yi kendi ajanları da dahil sayısız insan üzerinde rızalarını almadan denedi; çok sayıda intihara yol açtı. Bunların arasında kendi ajanları da vardı ve bazıları intihar etti. Biyolojik savaş uzmanı bir CIA görevlisi, fazla dozdan sonra kendisini onuncu kattan aşağı attı. Ailesinin, ölümünün gerçek nedenini öğrenebilmesi için 22 yıl geçti.

CIA ayrıca bir dizi daire kiralayarak fahişelere tahsis etti. Tek yönlü aynaların arkasından, fahişelerin erkeklere yutturduğu değişik ilaçların şanssız kurbanlar üzerindeki etkilerini izledi. CIA

denetçileri 1963'te bu durumu ortaya çıkardıklarında, MK-ULTRA programına sözde son verildi. Gerçekte sadece adı MKSEARCH diye değiştirildi ve kimi egzotik projeler daha şıklaştırıldı.

CIA, tüm davranış kontrolü operasyonlarının 1973'te Helms'in ayrılmasıyla birlikte sona erdiğini açıklıyor. Bu açıklamaya inanırsanız, tüm o beyin yıkama deneylerinden bazı faydalı yöntemler öğrenmişler demektir.

ZAİRE'DE DARBE

Kongo, (sonraki adı Zaire) 1960'ta Belçika'dan bağımsızlığını kazandığında, Patrice Lumumba ilk başbakanı oldu. Parlamentoda güçlü desteği olan karizmatik bir liderdi. Buna karşılık, yalnızca iki ay iktidarda kalabildi.

Solcu Lumumba, hiç de kolay olmayan bir yolu seçerek, ABD ile Sovyetler arasında tarafsız bir politika izlemeye kalkıştı. Ganalı Kwame Nkrumahnın işaret ettiği gibi, İngiltere ve Fransa için Sovyetlerle diplomatik ilişkinin sakıncası yoktur, ama buna cüret eden herhangi bir Afrikalı lider ABD'nin düşmanı olurdu.

Lumumbanın kaderi böyle oldu. Gerçi CIA "düzenli olarak Kongolu politikacı alıp satıyordu", ama Lumumbanın hitabetteki ustalığı, iktidardan uzaklaştırılsa bile onu ABD'nin ayağına dolanacak bir çalı yapacaktı. Bu nedenle, Lumumbanın öldürülmesinin daha doğru olacağına karar verdiler.

CIA Başkanı Ailen Dulles, Lumumbanın öldürülmesi emrini verdi. 1975'te yapılan bir Kongre soruşturmasında, öldürme emrinin Eisenhower'm onayıyla verildiği yolunda "makul göstergeler" bulunduğu sonucuna varıldı. CIA, Afrika'ya öldürücü bir virüs gönderdi. Ancak virüsün kullanılmasına fırsat kalmadan, Lumumba CIA destekli Zaire Devlet Başkanı tarafından görevden uzaklaştırıldı. O da hayatını kurtarmak için ülkeden kaçtı.

Lumumba, CIA'nın yardımıyla, hükümetin kontrolünü ele geçiren General Joseph Mobutu'nun askerleri tarafından 1960'm Aralık ayında yakalandı. Lumumba bir ayı aşkın bir süre tutuklu kaldı, sorgulandı, işkence edildi, sonra da kafasına kurşun sıkıldı. Cesedi hidroklorik asit içine atılarak eritildi.

Mobutu o tarihten beri Zaire'yi yönetiyor. Ülkenin geniş maden yataklarının cazibesi, CIA'yı onunla bir güven evliliğine yöneltti. Zaire'deki CIA istasyonu Afrika'dakilerin en büyüğüdür.

Mobutu'nun serveti milyarlarca dolar. Zaire ulusal gelirinin yüzde 40'ı ona ve avanesine akıyor. Öte yandan, ortalama bir Zaireli yılda 190 dolar kazanıyor.

Mobutu, protesto eylemi yapan öğrencileri "başkana hakaret" suçundan ömürboyu hapisle cezalandırıyor, muhalefet liderlerini akıl hastanelerine atarken, basma ve din adamlarına baskı uyguluyor. Halkı o denli nefret ediyor ki, Mobutu, bir süre nehir ortasında bir mavnada yaşamak zorunda kaldı.

Mobutu'nun zulmü, zaman geldi CIA'yı bile dehşete düşürdü. CIA, 1977'de Mobutu'ya karşı bir ayaklanmayı destekledi. Ama darbe başarısız olunca, CIA ve Mobutu öpüşüp barıştılar. 1992'de

başka bir isyan patlak verdi. Halen iktidar için Mobutu ile çatışma sürüyor.

U-2 OLAYI

Başkan Eisenhower, görev süresinin sonlarına doğru, ömrü boyunca sadakatle hizmet ettiği insanlar hakkında başka bir düşünce edinmeye başladı. Ulusa veda konuşmasında, "askeri sanayi biriminden" türeyen "kötü güçlerin hızla yükselişinin yol açacağı olası felaketler" konusunda uyanda bulundu.

En azından Ike'm (Eisenhower'm lakabı) şüphelerinden bazılarının izi, 8 ay önce meydana gelen U-2 olayına kadar götürülebilirdi. Ike, ABD, Sovyetler Birliği, İngiltere ve Fransa liderlerinin katılacağı bir barış zirvesi planlamıştı. Bu, onun "barış için Haçlı Seferi"nin doruk noktası olacaktı ve zirveden sınırlı da olsa bir nükleer denemeleri yasaklama anlaşmasının çıkması umuluyordu.

Konferansın arifesinde bir Amerikan U-2 casus uçağı Rusya'nın ortasına şap diye düştü. Daha kötüsü, Eisenhower yönetimi yalan söylerken suçüstü yakalandı. Önce "silahsız bir meteoroloji uçağının" yolunu kaybederek Sovyet sınırını geçtiği öne sürüldü. Sonra pilot Francis Gary Powers'm, hem de 1 Mayıs günü, sınırdan binlerce mil içerde sağ olarak ele geçirildiği ortaya çıktı. Tahmin edileceği gibi Sovyetler küplere bindi ve zirve iptal edildi.

Gerçekte, Sovyet iddialarının ve basında çıkan haberlerin aksine, U-2 vurularak düşürülmemişti. Yakıtı bitince alçalıp iniş yapmıştı. Bu gerçek, CIA Başkanı Ailen Dulles tarafından, tutanakları üzerindeki gizlilik kaydı 1975'te kalkan bir Kongre gizli soruşturmasında açıklandı.

Dulles, aynı soruşturmada, U-2 uçuşunun Başkanın talimatıyla yapıldığı "kanısında olduğunu" söyledi. En azından bunun oldukça uzak bir ihtimal olduğu söylenebilir. Çünkü Ike, Kruşçev'le tarihi zirve hazırlığı yaparken, yalnızca bu türden uçuşların tümünün durdurulması emrini vermemişti, iyi niyetini göstermek için Küba ve Tibet'teki örtülü operasyonları da geçici olarak azaltmıştı.

U-2'nin barış zirvesini sabote etmek amacıyla düşürüldüğü daha ağır basıyor. Amerikalı Şahinler, Sovyetlerle gerilimin azalmasına ek olarak, 1956'da Macaristan'da CIA'nın tezgâhladığı ayaklanmaya destek vermediği için Ike'a öfkeliydiler. (Ike ayaklanmayı destekleseydi, nükleer savaşa yol açabilirdi.)

Ike, ister onun direktifiyle, ister itiraf ettiği gibi ondan habersiz yapılmış olsun, U-2 olayının tüm sorumluluğunu* üstlendi. Fakat, John F.

Kennedy'nin CIA Başkanı John McCone'la teybe alman telefon konuşmasında, üzerinde çalıştığı anılarında el yordamıyla bulduğu açıklamayı bildiriyordu: "İnsanları beni aptal yerine koymuş olmakla suçlamak istemiyorum, ancak..."

DOMUZLAR KÖRFEZİ ÇIKARMASI

Kübalı devrimci Fidel Castro, ABD'nin desteklediği Batista diktatörlüğünü 1959'da devirdiği zaman, ülkedeki tüm kumarhane ve genelevleri kapattı, ekonomiyi millileştirdi. Bu, mafya ile çokuluslu ABD şirketlerini çok kârlı bir sağmal inekten yoksun bıraktı.

En iyi arkadaşı Bebe Rebozo ve diğerleri üzerinden mafyayla uzun zamandan beri bağlar kurmuş olan Başkan Yardımcısı Richard Nixon, CIA ile birlikte Castro'yu saf dışı bırakmak için gizli planlar yapmaya başladı. Bu işe, sonraki başkanın Nixon olacağı beklentisiyle, Eisenhower'dan habersiz giriştiler. Nixon'm yerine John Fitzgerald Kennedy (JFK) başkan seçilince, hakkında ciddi endişe duyduğu bir operasyon devraldı: Domuzlar Körfezi'nden Küba'yı işgal etmek...

JFK de Castro dan kurtulmaya can atıyordu atmasına da! bu iş için Amerikan kuvvetlerini değil, yalnızca Kübalı mültecileri kullanmak istiyordu. CIA, JFK'yi Amerikan ordusunu kullanmaya ikna edecek bir provokasyon yapabileceğini umdu. Ama JFK inatla Amerikan silahlı kuvvetlerini bulaştırmayı reddedince, 1961 Nisanı'ndaki işgal harekâtı başarısız oldu.

Belki de işgal her durumda başarılı olmayacaktı, 1500 kişilik işgal kuvvetinin eğitimi gibi, operasyonun güvenliği de zayıftı. Guantanamo'daki Amerikan üssünden başlatılması planlanan yanıltıcı saldırının yapılamamasının yanı sıra, CIA'nın öteki kozu olan, Castro'ya suikast da gerçekleşmedi.

CIA, Castro'nun öldürülmesi için mafyayı kiralamıştı. Bunu hem CIA, hem de mafya canı gönülden istiyordu. Suikast, işgalle aynı anda olacaktı. CIA'nın sağ elinin sol elinden haberi olmadığı için, komiktir ki, mafya tetikçisi az daha kendini öldürüyordu. Tetikçi, Castro'dan sonra Küba'yı yönetmek için seçilmiş JFK'nin desteklediği 8 Kübalı göçmen liderden birisiydi. Fakat Nixon bunları işgal girişimi sırasında tutukladı. Eğer işgal başarıya ulaşsaydı 8 Kübalı öldürülecek ve yerlerine Nixon'un desteklediği Kübalılar geçecekti.

CIA, kendisine yönelecek suçlamaları önlemek ve JFK'yi daha savaşçı bir tutuma zorlamak için, JFK'nin Küba'ya hava saldırısını iptal etmesinin Domuzlar Körfezi başarısızlığına yol açtığı yönünde propaganda kampanyası başlattı. Aslında, hava saldırısı kararı JFK'nin haberi olmadan alınmıştı. Tıpkı Eisenhower'm benzer bir durumda yaptığı gibi, JFK de bütün sorumluluğu üstlendi.

JFK'nin ölümünden sonra da CIA'nın Castro ile savaşı sürdü. CIA, en azından 1987'ye kadar, Castro'yu öldürmek için iki düzineden fazla girişimde bulundu. Ayrıca, biyolojik savaş da dahil, Küba'da çok sayıda CIA sabotajı düzenlendi.

Domuzlar Körfezi'ne kansan Kübalılara gelince! çoğu örgütlü suça yöneldi veya serbest terörist oldu. Diğerleri, örtülü operasyonlarda CIA için çalışmayı sürdürdü. Elbette büyük bölümü ikisini bir arada yürüttü.

JOHN F. KENNEDY SUİKASTI

Başkan John F. Kennedy'nin öldürülmesiyle hiçbir ilgisi olmadığını öne süren CIA, bunu göstermek için çok tuhaf bir yol seçti: JFK'nin öldürülmesiyle ilgili her soruşturmayı baltaladı. Ancak CIA'nın olayla sayısız bağlantısı göz önüne alındığında, bu tavır hiç de şaşırtıcı değil.

Katil olarak suçlanan "tek tabanca" Lee Harwey Oswald'ı alalım. Deniz piyadesi olarak, CIA'nın dünyadaki en büyük istasyonlarından, çok gizli U-2 casus uçaklarının bulunduğu Japonya'daki Atsugi Hava Üssü'nde görev yaptı. 1959'da Sovyetler'e düzmece olduğu çok aşikâr "ilticasından" önce, orduda Rusça öğrendi. Moskova'da, ABD Büyükelçiliğindeki CIA yetkilisine Amerikan

vatandaşlığından çıktığını, Ruslara U'2'ler hakkında tüm bildiklerini anlatma sözü verdiğini söyledi. İki yıl sonra "fikrini değiştirince" Dışişleri Bakanlığı memnuniyetle pasaportunu iade etti ve eve dönmesi için para verdi.

Oswald, New York'ta, mensuplarının tümü Nazi olan CIA'nın cephe gruplarından birinin bir üyesi tarafından karşılandı. Sonra Kont George de Morhenschildt'in "yardımlarını gördüğü" Dallas'a gitti. Kont, ölümünden kısa bir süre önce kendisinin, Oswald'm Rusya'da geçirdiği döneme ilişkin bilgi almak için, CIA tarafından görevlendirildiğini itiraf etti.

Oswald, 1963 yazında New Orleans'a gittiğinde, isteyerek ya da istemeyerek, sözde Domuzlar Körfezi'ndeki ihanetinden dolayı JFK'yi öldürmek için komplo kuran aşırı sağcı üç CIA ajanıyla temas kurdu. Bunlardan Guy Banister'la Oswald, henüz Marksist pozları takındığı sırada beraber çalışmıştı. Clay Shaw, daha sonra JFK suikastından yargılanırken, savcılık CIA'daki görevini kanıtlamaya uğraştı ama başaramadı. David Ferrie ise Oswald'm 15 yaşındayken katıldığı Sivil Havacılık Devriye Birliğinden arkadaşıydı.

O sonbaharda Dallas'a döndüğünde, Oswald, daha sonra David Atlee Phillips olduğu belirlenen "Maurice Bishop" adlı kişinin şirketinde görüldü. Phillips, JFK'den nefret eden bir CIA yetkililer grubunun üyesiydi. Grupta, mafyayla çok sıkı bağları bulunan ve Castrp'yu öldürmek için Johnny Rosselli'yi kiralayan fanatik William Harvey ile Watergate'in hırsızı Howard Hunt da vardı. Hunt, daha sonra JFK suikastına karıştığını yazan bir gazete aleyhine açtığı tazminat davasını kaybetti.

CIA'nın suikastta yer almasına neden olabilecek çok sayıda etken var: JFK, komünizme karşı belirgin "yumuşaklığı"; CIA Başkanı Ailen Dulles ile Başkan Yardımcısı (aynı zamanda Dallas Belediye Başkanının kardeşi)

Charles Cabell'i görevden alması ve Domuzlar Körfezi fiyaskosunun hemen ertesinde yaptığı konuşmada, CIA'yı "bin parçaya böleceğini ve tozlarını rüzgâra savuracağını" söylemesi.

VİETNAM: 1945-1963

Vietnam, Amerikan ordusunun doğrudan bulaşmasından çok önce CIA'nın savaş alanıydı. Önceleri Fransa adına rol aldı. Fransa, kendi kamuoyunun hoşnutsuzluğuna karşın, 1945-1954 arasında 9 yıl boyunca eski sömürgesini yeniden ele geçirmek için savaştı.

CIA'nın paralı askerlerinin Fransızlarla birlikte çarpışmasına, hatta CIA'nın şirketi Air Americanın (dönemin en büyük "özel* havayolu şirketiydi) hava desteğine rağmen, Fransızların çabaları sonuçsuz kaldı.

1954'te yapılan Cenevre Anlaşması, 1956 seçimleri nedeniyle Vietnam'ı geçici olarak ikiye böldü. Fakat, seçimler ABD'yi ilgilendirmiyordu.

CIA'nın psikolojik savaş uzmanı Ed Landsdale, Kuzey Vietnam'da ABD'nin ülkeye nükleer bomba atmayı planladığı söylentisini yaydı. Bu ve buna benzer başka taktikler, CIA'nın uçakları ve gemileriyle güneye taşman bir milyonu aşkın mülteci göçünü yarattı.

Güneyde ise, CIA, o zamana kadar asla ayn bir ülke olarak görülmeyen Güney Vietnam için bir anayasa hazırladı! Ngo Dinh Diern'i işbaşına getirdi ve Fransızlara karşı çıkan herkesi ezmekle görevlendirdi.

ABD'nin Diem'e desteği, onun Vietnam'da Ho Si Minh'le asla görüşme masasına oturmayı kabul etmeyecek siyasetçilerden biri olduğu inancına dayanıyordu. Dokuz yıllık nafile bir savaştan sonra Diem bile böylesine temasları yararlı görmeye başlayınca, iktidara getirildiği gibi kolayca kenara atıldı. 1963 Kasım'mda, CIA'nın tezgâhladığı bir darbeyle indirildi, sonra da öldürüldü.

Bir ABD istihbarat görevlisi, 1945'te Ho Si Minh'i "Çinhindi'nin en güçlü ve belki de en yetenekli siyasi şahsiyeti" olarak niteliyordu ve "...onu dışlayacak herhangi bir çözüm önerisinin başarısı şansı belirsizdir" diyordu. Ne yazık ki, böylesine sağduyulu görüşler, Soğuk Savaş sertleştikçe Washington'da göz ardı edildi.

DOMİNİK CUMHURİYETİ'NDE DARBE

Rafael Trujillo, 1930'da darbeyle Dominik Cumhuriyeti'nde iktidarı ele geçirdi ve sonraki 30 yıl boyunca ABD'nin coşkulu desteğini aldı. Trujillo'nun muhalefeti bastırma yöntemleri, iğrenç yöntemlerin aynıydı: Kitlesel katliamlar ve işkence. ABD buna hiç ses çıkarmadı ve Trujillo'nun BM'de ABD politikalarının en güvenilir destekçisi olmasıyla karşılığını gördü.

Ancak, tüm diktatörlerde sık sık görüldüğü gibi, Trujillo da çok açgözlüydü. Dominik ekonomisinin beşte üçünü kontrol edecek ölçüde büyüyen kişisel serveti, yabancı devletler tarafından öncelikle kurulan "yatırım için uygun iklimi" tehdit ediyordu.

Bu arada, Castro'nun devrimci ordusunun Küba'da iktidarı ele geçireceğini görmeye başlayan ABD, Trujillo'nun aşırı gücünün benzer bir devrime yol açacağı endişesine kapıldı. Böylesi nedenlerle, CIA 1958'de Trujillo'yu öldürme entrikalarına başladı.

Trujillo'nun hayatı 1961 Mayıs'mda ani bir sonla noktalandı. Washington olayda parmağı olmadığını söyleyedursun, 1975'te ki Church Komitesi'ne göre, bu CIA'nın en belgeli suikastlarından biriydi. ABD, çürümüş Trujillo rejimini Trujillo'suz sürdürmeye kalkıştı! ancak, 1962 seçimleri Juan Bosch adlı doktoru iktidara getirdi.

Bosch antikomünistti ve serbest girişim taraftarıydı. Fakat aptal adam, kendini, toprak reformu yaparak, ucuz kiralı konut sağlayarak ve kamu yatırımlarına girişerek "temiz bir demokratik rejim" kurmaya adamıştı. İktidarda sadece 7 ay kaldı! CIA'nın tezgâhladığı bir darbeyle devrildi. 1965'te Bosch'u yeniden iktidara getirmeyi amaçlayan bir halk hareketi patlak verince, ABD adayı işgal etti ve yatırımlar için elverişli iklimini koruyan eli kanlı rejimler dizisini başlattı.

Başkan Kennedy, "JFK Doktrini" diye anılan politikasının sonuçlarını görecek kadar yaşamadıysa da, ABD'nin dış müdahaleleri konusunda oldukça net bir akılcılık önermişti. Dominik Cumhuriyeti hakkında, "üç ihtimal var... temiz bir demokratik rejim, Trujillo rejiminin devam etmesi veya Castro rejimi (bununla Bosch'u kastediyordu). Biz ilkinin olmasını amaçlıyoruz! ancak üçüncüsünün olmayacağından emin olmadan, İkincisinden vazgeçmeyiz" demişti.

Pratikte, birinci şıkkı hiç denemedik. Sonuçta, ABD ile işbirliği içindeki

bütün ülkeler Trujillo rejimine ve onun yerine kurduğumuz rejimlere benziyorlar.

MALCOLM X SUİKASTI

Malcolm X, hayatının son yıllarında, CIA'yı öfkelendiren çok iş yaptı. Pek çok kez, Lumumbanın öldürülmesinin ardında CIA'nın bulunduğuna inandığını söyledi. Çoğu daha sonra CIA'nın tezgâhladığı operasyonlarla öldürülen ya da devrilen antiemperyalist Üçüncü Dünya liderleriyle, geniş yankı uyandıran toplantılar yaptı. Ve Birleşmiş Milletler'in, Amerika'daki siyahların baskı altındaki bir azınlık olduğu yönünde resmi bir açıklama yapmasını istemeyi planlıyordu. Bu, elbette ABD yönetimini çok zor durumda bırakacaktı. (On yıl önce, aynı tehditte bulunan zenci lider Paul Robeson'un meslek yaşamı CIA tarafından karartılmıştı.)

Fakat başka bir gelişme, ABD hükümetini daha da korkuttu. Ayrılıkçı Malcolm, daha ılımlı siyah liderlerle ittifaklar geliştiriyordu. Bir hafta daha yaşasaydı, Martin Luther King'le ilk ortak toplantısını yapacaktı. Arkasından, dünyadaki bütün beyaz olmayan direniş hareketleri liderlerinin katılacağı zirve toplantısı için Cezayir'e gidecekti.

FBI ve CIA ortaklaşa Malcolm'u yıllardır izliyordu. Hükümet ajanları, hem İslam Ulusu (Nation of İslam) örgütüne hem de Malcolm'un ayrılıkçı grubu OAAU'ya (Malcolm, İslam Ulusu'ndan, ölümünden bir yıl önce ayrılmıştı) sızmıştı. Malcolm öldürüldüğü gün yanında bulunan korumalarından biri, gerçekte New York Emniyet Müdürlüğü istihbarat biriminde çalışıyordu ve Malcolm'a ateş edilmeden kısa süre önce olay yerinden ayrıldı.

Malcolm, biyografisini kaleme alan yazara, öldürülmeden önceki yılda başına gelen olayların arkasında İslam Ulusu'nun olabileceği kuşkusunu dile getirdi. "Neler yapabileceklerini ve yapamayacaklarını biliyorum" demiş ve eklemişti: "Son zamanlarda olup biten bazı şeyleri yapamazlar."

Malcolm, 1965 Şubatında Harlem'de konuşma yaparken,, silahlı beş kişi tarafından vurularak öldürüldü. Biri hariç, suikastçıların tümü kaçtı. Sonraları cinayetle suçlanan üç kişi, İslam Ulusu örgütü üyesiydi. 1979'da, bunlardan biri, İslam Ulusu'na sızan üst düzeyde bir FBI ajanının Malcolm'un öldürülmesi komplosunda yer aldığını itiraf etti.

Malcolm'un öldürülmesiyle, siyah kurtuluş hareketinin radikal ve ılımlı kanatları arasında birlik asla sağlanamadı. Amerikalı siyahlara baskı uygulandığına ilişkin karar tasarısı BM gündemine getirildi, ama Malcolm'un konuya dikkat çeken karizması olmayınca sumen altı edildi.

ENDONEZYA'DA DARBE VE KATLİAM

Bazıları, Soğuk Savaş'ta vahşi ve acımasız bir düşmanla karşı karşıya olduğumuzu ve kazanmanın her şeyden önemli olduğunu söyleyerek CIA'nın suçlarını mazur göstermeye çalışır. Bu fikrin yol açtığı problem şudur: Hiç kimse, sarmaş dolaş olduğumuz müttefiklerimizden daha vahşi ve acımasız olamaz. Bunun, dünyanın en kalabalık dördüncü ülkesi Endonezya'dan daha açık bir tablosu olamaz.

Sukarno, 1945'ten 1965'e kadar Endonezya Devlet Başkanı'ydı. Üçüncü Dünya liderleri arasında bir yıldızdı. Anti-emperyalist Bağlantısızlar Hareketi içinde aktifti. Uzun süreden beri ABD tarafından diken olarak görülüyordu. Daha da kötüsü, Komünist Partisi, kurduğu koalisyon hükümetinin ortağıydı. CIA, 1958'de kendisine karşı başarısız bir ayaklanma kışkırttı! öldürme girişiminde bulundu ve hatta, benzerinin oynadığı bir porno film çekerek onu zor durumda bırakmaya kalkıştı.

1965'te CIA nihayet başardı. ABD, eğittiği ve desteklediği Endonezya ordusunu, ordunun başı General Suharto'ya karşı bir sol darbe için kışkırttı. Darbe başarısız olunca, ordu, bu olayı Sukarno'yu devirmek ve yerine Suharto'yu geçirmek için bahane olarak kullandı. (Diplomatik belgelere göre, darbe ordunun yönetime el koymasını meşrulaştırmak için düzenlenen bir oyundan başka bir şey değildi.)

Tıpkı Tehlikeli Hayat adlı filmdeki gibi, aklın almayacağı şeyler oldu. Yalnızca birkaç hafta içinde, çoğu tüyler ürpertici biçimde 500 bin ila bir milyon arasında EndonezyalI öldürüldü. (Fakat endişeye gerek yok; Suharto rejimi hepsinin komünist olduğu garantisini verdi.) Sonra öğrenildi ki, ölüm mangaları, ABD Dışişleri Bakanlığının (CIA ajanlarının kullanageldiği örtü) hazırladığı ölüm listelerine göre iş gördü.

1965 katliamı, Endonezya askeri rejiminin yalnızca başlangıcıydı. Endonezya ordusu, 1975'te, eski Portekiz sömürgesi ve önemli petrol rezervleri bulunma bahtsızlığına sahip küçük komşusu Doğu Timor'u işgal etti.

O günden beri, Doğu Timor nüfusunun çeyreği ila üçte biri, etnik ve dinsel grup ayrımı yapılmaksızın, esas olarak ABD'den sağlanan silahlarla, Endonezya ordusu tarafından boğazlandı.

Doğu Timor, nüfus oranlamasına göre, Nazilerin Yahudi soykırımından beri en büyük soykırımdır. 1965 katliamları ve öteki vahşetlerle birlikte,

Doğu Timor soykırımı, Suharto'yu 20. yüzyılın kitle kırımcılarmm birinci sırasına, Hitler'in yanma yerleştirir.

YUNANİSTAN'DA DARBE

Nisan 1967'de Yunanistan'da seçim kampanyası başlamak üzereydi. Seçimlerin favori adayı George Papandreu kararlı bir antikomünistti. Birazcık daha sol eğilimli oğlu Andreas, Hubert Humphrey ve Adlai Stevenson gibi bozguncülara hayrandı. Her şeye karşın, iki Papandreu da, ABD siyasetçilerine göre fazlaca bağımsızlıkçıydılar.

Andreas Papandreu, Soğuk Savaş'ta Yunanistan'ın daha tarafsız bir rota izleyeceği mesajım verdi. Ayrıca Yunan ordusundaki bazı unsurların kralcı doğasına ilişkin -sonradan doğru çıkan- kuşkuları vardı.

George Papandreu daha önce başbakanlık yapmış, ancak CIA'nın yardımıyla 1965'te Kral tarafından iktidardan uzaklaştırılmıştı. Oğlu gibi, o da Amerikan çıkarlarına daha az teslimiyet işaretleri gösteriyordu.

Seçim kampanyası başlamadan iki gün önce, bir grup albay hükümeti devirdi ve askeri yönetim kurdu. Darbenin lideri, 15 yıldan beri CIA'nın maaş bordrosundaydı.

Sonraki 6 yıl boyunca, demokrasinin doğduğu yerde sıkıyönetim hüküm sürdü. Geniş kapsamlı sansür, sistematik işkence, vahşice dayak ve hükümetin işlediği cinayetler vakayı adiyedendi. Hükümeti eleştiren bildiri bulundurmak bile işkenceyi hak eden suçlar arasındaydı. Kurbanlara işkence yapılırken, kimsenin yardımlarına koşmayacağı, çünkü albayların ABD'nin güçlü desteğine sahip olduğu söyleniyordu.

Cuntacılar, darbeyi ve onu izleyen iğrenç baskı dönemini meşru göstermek için, "Yunanistan'ı komünist istilasından kurtarmak zorunda kaldıklarını" söylüyorlardı. Oysa Papandreular komünist değildi kuşkusuz! fakat çok daha tehlikelisi, kararlı bağımsızlıkçı yurtseverlerdi.

ABD'nin bu bağımsızlıkçı lığa karşı tutumu, şu olayda açığa çıkıyor: Yunanistan'ın Büyükelçisi, Başkan Johnson'un Kıbrıs sorununun çözümüne ilişkin planına karşı çıkınca, Johnson, Büyükelçi'ye şu karşılığı verdi: "S...kerim parlamentonuzu da anayasanızı da. Amerika bir fildir. Kıbrıs bir pire. Yunanistan bir pire. Bu iki pire fili ısırmaya devam ederse, filin hortumuyla okkalı bir dayak yer, ezilirler... Başbakanınız bana demokrasi, parlamento ve anayasa nutukları atmaya kalkışırsa, kendisi de parlamentosu ve anayasası da fazla uzun ömürlü olmaz."

MARTİN LUTHER KİNG, JR. SUİKASTI

James Earl Ray, Martin Luther King, Jr.'ı öldürme suçunu kabullendikten ve 99 yıla mahkûm olduktan sonra, böyle bir savunma yapmaya, mafyanın adamı olan avukatı tarafından zorlandığını söyledi. Ray, ısrarla, suikasttan kısa süre önce, 1968 baharında yanında çalıştığı Raoul adlı esrarengiz bir kişi tarafından suikast şebekesine alındığını belirtti.

Ray'in tek başına hareket ettiği iddiasının kuşkulu yanlar olduğu kesin. Ray, Kanada üzerinden Avrupa'ya kaçarak, üç buçuk ay boyunca uluslararası çapta bir insan avından yakasını sıyırdı. Bu, Ray gibi beceriksiz, akıntıya kapılmış küçük hırsızların üstesinden gelemeyeceği ölçüde kurnazlık ve büyük mali kaynak gerektiriyordu.

Ancak Ray'in kaçışındaki en şüpheli yön, kullandığı çok ayrıntılı ve ustaca hazırlanmış dört farklı kimlikti, isimlerin tümü, Ray'in hiçbir zaman gitmediği Toronto'nun aynı semtindeki şahıslara aitti. Hepsi de, ta yüzlerindeki yara izine kadar, Ray'e olağanüstü benziyordu. Ray, en azından kimliklerden biri için, kimliğin gerçek sahibinin askeri kayıtlarında bulunabilecek bilgileri bile elde etmişti.

1989'da, Jules Kimble adlı sabıkalı katil tüm bu olayları aydınlattı. Kimble; CIA, FBI ve mafyanın içinde yer aldığı King'i öldürme komplosunun parçası olduğunu açıkladı.

Jules Kimble, Ray'i 1967'de Montreal'de bir CIA kimlik uzmanıyla tanıştırdığını, kaçakken Ray'in CIA uzmanının sağladığı sahte kimliklerle dolaştığını söyledi. Soruşturmacılar, bir CIA kimlik uzmanının gerçekten de o tarihlerde Montreal'de faaliyet gösterdiğini saptadılar. Peki kim bu? Raoul Miora.

Yalnızca bu bile davanın yeniden açılmasına ye terliydi, ancak Kimble'm hikâyesinde daha fazlası vardı. Kimble, Raoul'la buluşturduktan sonra Ray'i bir CIA eğitim kampına, oradan da yedi kişilik suikast timinin King'i öldürdüğü Memphis'e götürdüğünü söyledi.

Kimble'm iddiasına göre, Ray komploda yer almıştı, fakat kasten yakalattırılmıştı. Bunun için, Ray'e ait eşyalar cinayet yerine özellikle bırakılmıştı. Bırakılan eşyalar arasında, üzerinde Ray'in parmak izleri bulunan cinayet silahı da vardı.

Sorguda, Kimble'm, JFK suikastının baş zanlılarından David Ferrie'nin de aralarında bulunduğu hem istihbarat servisi ve hem de mafya

mensuplarıyla bağlantıları saptandı. Ve Ray'in faaliyetleriyle ilgili resmi dava dosyası, bir tülbentte bulunandan daha fazla delikler olmasına karşın, kapatıldı.

ROBERT KENNEDY SUİKASTI

JFK suikastında komplo olup olmadığı hakkında yüzlerce kitap yazıldı. Kardeşi Senatör Robert Kennedy'nin öldürülmesindeki komplo tek cümlede özetlenebilir: Los Angeles Adli Tıbbının raporu, RFK'nin arkadan açılan yaylım ateşle öldürüldüğünü belirtiyor. Oysa, suikastla suçlanan Sirhan Sirhan'm Kennedy'nin en az bir buçuk metre önünde olduğunda herkes hemfikir.

RFK cinayetine CIA'nın karıştığına ilişkin çok sayıda kanıt bulunuyor. Bir kere, ikinci bir tetikçinin kesinlikle var olduğu açık olmasına karşın, Los Angeles Emniyeti'nin özel görev ekibi, soruşturmayı Sirhan'm tek katil olduğunu kanıtlayacak şekilde yürüttü. Tanıkların aklı karıştırıldı, kanıtlar yok edildi, mantıken şüpheli olan kişiler sorgulanmadı.

Özel görev ekibinin iki üyesinin, CIA'yla uzun süreden beri bağlantısı vardı ve olayın komplo olduğunu ileri süren tanıkların gözünü korkutmakta oldukça gayretliydiler. Tanıklardan herhangi biri, ifadesinde, cinayet yerinden "Onu vurduk" diye bağırarak kaçarken görülen iri puanlı elbise giymiş ünlü kıza geldiğinde, bu ikisi küplere biniyordu. Tanık ifadelerindeki bu kıza ilişkin sözlerin yok edilmesini kesin olarak sağladılar.

Üstünkörü sorgulanan bir başka aşikâr şüpheli de, cinayetten önceki günlerde Sirhan'la birlikte görülen Rahip Jerry Owen'di. Owen, JFK suikastına kansan mafya kuryesi Edgar Bradley'yi tanıdığını kabul etti. Dealey Plaza'da yakalanan, fakat herhangi bir suçlama yöneltilmeden serbest bırakılan Bradley'in, JFK davasının önemli isimleriyle bağlantısı olduğu anlaşıldı.

Bir de, CIA'nın beyin kontrol deneylerinde yer alan hipnoz uzmanı Dr. William Bryan, Jr. var. Bryan, hipnoza aşırı ölçüde duyarlı Sirhan'm da aralarında bulunduğu ünlü denekler üzerinde çalıştığını övünerek anlatmaktan hoşlanıyordu. Bryan'm bir başka ünlü hastası olan "Boston Canavarı" da, anlaşılmaz bir şekilde Sirhan'm günlüğünde yer alıyordu.

Sirhan, günlüğünde RFK'ye ateş ettiğini hatırlamadığını kaydediyor ki, gerçeği söylüyor gibi görünüyor. Görgü tanıkları, cinayet sırasında Sirhan'm bir tür trans durumunda olduğunu belirtiyorlar.

RFK'nin tam arkasında durduğunu ve silahını çektiğini kabul eden koruma görevlisi Thane Cesar'a da

çok dikkat çekmek gerekiyor. Cesar'm hem aşırı sağcı gruplarla, hem mafyayla ve hem de CIA ile bağlantıları vardı.

Son olarak, bir zamanlar CIA görevlisi olan Robert Morrow, yazdığı kitapta, İran gizli servisi SAVAK'm bir ajanının RFK'yi öldürmek için parayla tutulduğunu iddia ediyor.

ŞİLİ'DE DARBE

1973'te, CIA, Güney Amerika'daki işleyen en eski demokrasiyi yıktı. 20 yıl sonra, hâlâ bu olayda parmağı olduğunu inkâra kalkışıyor.

CIA, Şili'de 1958 ve 1964 seçimlerine önemli ölçüde müdahale etti. 1970'te ise korktuğu başına geldi; sosyalist aday Doktor Salvador Ailen de devlet başkanı seçildi.

Dehşete kapılan Başkan Nixon, CIA'dan Allende'nin göreve başlamasını önlemesini istedi. CIA, askeri bir darbe için elinden geleni yaptı. Fakat, Şili ordusunun demokratik sürece geleneksel bağlılığı darbe olasılığını ciddi ölçüde önlüyordu. Darbenin önündeki en önemli engellerden biri, Şili Genelkurmay Başkanı General Rene Schneider'di. Bu nedenle, CIA, ordu içindeki fanatiklerle Schneider'i öldürme komplosu kurdu. Fakat suikast geri tepti; belirlenen zamanda iktidarı devralan Allende'ye desteği artırdı.

Bu girişimi başarısız olan CIA'ya, "darbe ortamı" yaratma talimatı verildi. Başkan Nixon, CIA Başkanı Helms'e "Şili ekonomisine feryat ettirin" dedi. CIA destekli sabotajlar ve terör tırmandı. CIA, faşist Kurtuluş Partisi (Patria y Libertad-PyL) üyelerine kontrgerilla ve bombalama eğitimi verdi. Onlar da kısa sürede kundaklama kampanyasına giriştiler.

CIA, ayrıca, mali kaynağı Şili'deki holdingler ve ITT gibi diğer ABD şirketlerince karşılanan sokak gösterileri ve grevler örgütledi. Şili'nin en büyük gazetesinin de içlerinde bulunduğu CIA bağlantılı olan medya, yangını körükledi. İğdiş etme, yamyamlık vb. gibi ardı arkası gelmez Marksist "zulüm" hikayeleriyle, askeri yurtseverlik duyguları kabartıldı. Orduda temizlik yapılacağı, ordunun tahrip edileceği, Sovyetler'e üs verileceği dedikoduları yayıldı.

Sonunda, darbe, 1973 Eylül'ünde ordunun en aşırı sağcı faşist unsurlarının öncülüğünde, amansız bir vahşetle geldi. Ailen de öldürüldü. (Kimi CIA savunucuları, hâlâ Allende'nin makineli tüfekle kendini vurarak intihar ettiğini öne sürüyorlar!) Bazı bakanlar katledildi, üniversiteler askeri denetim altına sokuldu, muhalefet partileri yasaklandı, binlerce Şilili işkenceden geçirildi ve öldürüldü. Çoğu kişi CIA'nın verdiği listelere göre "aşırı" diye damgalandı.

General Pinochet başkanlığındaki askeri cunta döneminde, muhaliflere işkence, özellikle Colonia Dignidad adlı tüyler ürpertici cezaevinde düzenli bir iş haline geldi. Cunta, Güney Amerika'nın dört bir yanında sürgündeki

Nazileri topladı. Bu Nazilerden biri, bir kurbanına, Nazi ölüm kamplarında yapılan işin Colonia Dignidad'da sürdürüldüğünü söyledi.CIA, istediği kadar Şili darbesiyle ilişkisini inkâra çalışsın. Demokratik, barışsever bir ülkeyi mezbahaya çevirdi.

VİETNAM: 1964-1975

JFK ve Ngo Dinh Diem'in öldürülmesinden sonra, Amerikan savaş birliklerinin Vietnam'a girmesinin önü açıldı. JFK'nin 1963 Kasım'mda katledildiği günlerde, Başkan Johnson, JFK'nin Vietnam'daki ABD personelini 1965 sonuna kadar geri çekme planını değiştirdi. Johnson, sinirli bir generale, "Beni seçtirin, o lanet olası savaşınıza kavuşursunuz" diyordu.

1964 Ağustos'unda, CIA ve ilişkili askeri istihbarat ajansları, Kuzey Vietnam açıklarında Tonkin Körfezi'nde sahte bir Vietnam saldırısı düzenlettiler. Kuzey Vietnam saldırganlığı olarak gösterilen bu olay, ABD müdahalesini tırmandırmanın gerekçesi yapıldı.

1965 Mart'mda, Amerikan birlikleri Vietnam içlerine akmaya başladı. 9 yıl Fransızların desteklenmesi, bir 9 yıl da Diem'e arka çıkmak ve üstüne CIA'nın 2 yıl boyunca yaptığı operasyonlar hep boşa gitmişti. Bu noktadan sonra, savaş görevini Amerikan ordusu üstleniyordu.

Vietnam halkının ezici çoğunluğu kendi örgütleri Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni (National Liberation Front-NLF; kısa adıyla Vietkong) desteklediği için, Amerikan ordusu işe köyleri yok etmekle başladı. Halkı toplama kamplarına doldurdu, liderlerini ayıklayıp yok etti ve tüm ülkeyi "serbest ateş bölgesi" ilan etti; başka bir deyişle, hareket eden her şeye ateş açıldı.

Yine de hâlâ CIA'nın oynayacağı bir rol vardı. Phoenix Operasyonu, basit ve kestirmeden bir katliam programıydı. Programın ana fikri, belediye başkanları, öğretmenler, doktorlar, vergi memurları gibi Vietkong'un güneydeki paralel iktidarına yardım eden etkili kişileri öldürerek, Vietkong'u felce uğratmaktı.

"Şüphelilerin" çoğuna işkence yapıldı ve bazıları helikopterlerden aşağı atıldı. Phoenix Operasyonu'nu yöneten CIA yetkilisi William Colby (sonradan CIA Başkanı oldu), yapılanları "askeri zorunluluk" diye savunmasına karşın, Kongre'ye verdiği ifadede, öldürülen 20 bin Vietnamlıdan kaçının Vietkong, kaçının "sadık" Vietnamlı olduğu hakkında fikri olmadığını belirtti.

Phoenix, ABD ile Güney Vietnam'ın ortak operasyonu olduğu için Colby'nin bu kafa karışıklığı anlaşılabilir. Güney Vietnam, operasyonu, kan davası, korunma ve toprak ele geçirme aracı olarak görüyordu. Güney Vietnamlılarm hesabına göre, Phoenix Operasyonu'nda ölenlerin sayısı 40 bin dolayında. Gerçek rakam az ya da çok; cinayetlerin zorunlu hale geldiğine kuşku yok. İşte bu yüzden katliamları önlemeye çalışıyorduk.

LAOS

1957 ve 1965 yılları arasında, Laos'ta hükümetler çılgın bir hızla birbirinin peşi sıra gelip gitti. CIA'nın desteğiyle her yıl en az bir darbe yapıldı. Sorun, Pathet Lao adlı solcu bir grubun, koalisyon ortağı olabilecek oranda oyunu korumasıydı.

Pathet Lao veya başka bir solcu grup yönetime girecek kadar oy aldığında ya sağcı bir darbe oluyor ya da elveriyorsa gelecek seçimler iptal edilerek parlamento dağıtılıyordu. Seçimler yapıldığı zaman da, CIA seçime hile karıştırıyor, karşıt propaganda kampanyası yürütüyor ve kendi adaylarının seçilmesi için seçmenlere rüşvet dağıtıyordu.

Fakat CIA, yalnızca bu çürük yöntemlere bel bağlamıyordu. 1950'lerin sonlarından başlayarak, Pathet Lao kuvvetlerine saldın amacıyla, paralı askerlerden 40 bin kişilik bir ordu kurdu. Armee Clandestine (Gizli Ordu) diye bilinen bu kuvvetin yansını Taylandlılar, geri kalanını da Tayvan, Güney Kore ve ABD'ye bağımlı öteki ülkelerin vatandaşları oluşturuyordu. Gizli Ordu'nun büyüklüğüne karşın, Pathet Lao, direnmesine yetecek halk desteğine sahipti.

1964'e gelindiğinde, sağcı bir kukla rejimi iktidara getiren bir başka CIA darbesinden sonra, Pathet Lao tümüyle yasal sistemin dışına sürüldü. Onlar da, Laos topraklarında üslenen CIA destekli sabotaj ve cinayet timlerinden endişe duyan komşu Kuzey Vietnam'dan yardım almaya başladı. Pathet Lao kayda değer basanlar elde edince, Amerikan ordusu gizli de olsa doğrudan müdahale etti.

ABD, 1965'ten 1973'e kadar Laos'a iki milyon tonu aşkın bomba attı. Bu, ikinci Dünya Savaşı'nda tüm tarafların attıklarından fazlaydı. Bombardıman o denli canavarcaydı ki, nüfusun dörtte biri mülteci durumuna düştü! binlerce insan bir süre mağaralarda yaşadı.CIA'nın Laos'taki bu savaşı "gizli" olduğu için, Vietnam Savaşı'na göre çok az dikkat çekti. Gizlilik, savaşa katılan çok sayıda Amerikan askeri için de talihsizlik oldu.

Öldürüldüklerinde, Vietnam Savaşının kayıptan listesine giriyorlardı. Fakat 1975'te Pathet Lao nihayet iktidarı ele geçirince, esir değişimi anlaşması yapılamadı. Çünkü Laos'ta gizli bir savaş yürüttüğümüzü kabul edemezdik. Laos'ta sağ yakalanan Amerikalıların çoğu, Gizli Ordu'da uyuşturucu kaçakçılığına karıştı. Hâlâ sağ olanları varsa bile, CIA onların varlığını inkâr edecektir.

KAMBOÇYA

CIA 1955'te Kamboçya'ya müdahale ettiği zaman, bunu haklı çıkaracak bir komünist tehdidi yoktu. İki Amerikancı ülke Tayland ile Güney Vietnam arasında sıkışmış durumdaki Kamboçya'nın halk tarafından sevilen hükümdarı Prens Norodom Sihanuk'un özen gösterdiği tek arriacı, ülkesini Vietnam Savaşı'na bulaşmaktan uzak tutmaktı. Bu doğrultuda, 1955'ten 1970'e kadar tarafsızlık politikasına sıkı sıkıya yapıştı. Hem kapitalist hem de komünist ülkelerden yardım aldı, ama yeri geldiğinde iki tarafı da eleştirdi.

Sihanuk, kendisine karşı komünist bir saldırının eh kulağında olduğunu iddia eden düzmece CIA raporlarına itibar etmedi. ABD işbirlikçisi grupların kendisine yönelik suikast ve darbe girişimleri ise gerçekti. Sihanuk, CIA ile Savaşım adlı anı kitabında, kendisine karşı en az iki suikast girişiminden söz ediyor. Ayrıca Tayland, Güney Vietnam ve Amerikan askerleri tarafından yapılan

saldırılar, 1958'de CIA'nın desteklediği darbe girişimi ve Kamboçya topraklarının sayısız "kazayla" bombalanması var. Komünizme karşı cihada katılmada gönülsüzlüğü, Sihanuk'u CIA'nın düşmanı yaptı.

Belki de Sihanuk'un büyük bir basın toplantısı yaparak ABD'nin Kamboçya'ya düzenlediği saldırıları kınaması, bardağı taşıran son damla oldu. İtaatkâr Amerikan medyası, Sihanuk'un suçlamalarını görmezlikten geldi. Sihanuk, 1970 Mart'mda CIA kuklası Lon Nol tarafından devrildi. Lon Nol, hemen Kamboçya ordusunu Vietnam Savaşı'na soktu.

Sihanuk engeli kalkınca, savaş hızla Kamboçya'yı sardı. Vietnam sınırında yoğunlaşan ABD bombardımanı, Kuzey VietnamlIları ve Vietkong güçlerini Kamboçya'nın içlerine sürdü. 1969'dan 1975'e kadarki Amerikan bombardımanında 600 bin Kamboçyalı öldü, ülke çapında kıtlık başgösterdi.

Beklendiği gibi, Lon Nol rejimine karşı güçler hızla büyüdü. Bu güçlerden Komünist Kızıl Kmerler 1975'te iktidara geldi. Lon Nol'dan önce, Kızıl Kmerler küçük bir gruptu.

Kızıl Kmerler'in 100 ila 350 bin arasında insanı idam ettikleri iddiası, "Ölüm Tarlaları" adlı filme de yansıdı. Batılı medya, propaganda amacıyla, kıtlıktan ölenleri de ekleyerek ölenlerin sayısını şişirmişti.

KAOS HAREKÂTI

Teori olarak, CIA yasası, CIA'nın ABD içinde operasyon düzenlemesini yasaklar. Pratikte, bu, Frank Sinatranın şov işini bırakacağını ikide bir açıklaması kadar ciddiye alınır.

CIA, ABD kampuslarındaki devasa varlığını, "Amerikan üniversitelerinde okuyan çok sayıda yabancı öğrenciye çengel atmaya çalışmamak enayilik olur" diye açıklar. CIA'nın İç Temas Bölümü, ABD dışına giden turist ve işadamlarından bilgi toplamak için gereklidir. Bir de ABD topraklarındaki yabancı müdahalelerine bakan İç Operasyon Bölümü var ki, elçiliklere sızar.

CIA, bütün bunları yapabilmek için, ülke dışında olduğu gibi ABD içinde de paravan şirketler ve göstermelik örgütler ağı kurmuştur. Tüm bunlara karşın, CIA, ABD içinde hiç faaliyet göstermediğini iddia eder.

Ne yazık ki, bu doğru değildir. CIA, 1959'dan en azından 1974'e kadar, tüm kabahatleri hükümetin politikalarını benimsememek olan binlerce Amerikan vatandaşını iç örgütlerine izletti. J. Edgar Hoover, Başkan Johnson'a, "Dış güçlerin yönlendirmesi olmadığı takdirde hiç kimse Vietnam politikanıza karşı çıkamaz" deyince, bu faaliyet hız kazandı. Johnson, CIA'ya araştırma yapması için emir verdi.

CIA, bunun üzerine üniversite kampuslarındaki izleme faaliyetlerini genişletti, yerel polis kuruluşlarını da katarak irtibatını güçlendirdi. Büyük kentlerde, Amerikalı "aşırılara" karşı telefon dinleme, konutlara gizlice girme gibi karanlık işleri yapacak özel istihbarat birimleri eğitti.

1968'de, CIA'nın ABD içindeki farklı faaliyetleri, Kaos Harekâtı adı altında güçlendirildi ve

genişletildi. Ertesi yıl Nixon başkan olunca, yönetimi "yıkıcı" unsurlara karşı, daha büyük operasyonları öngören Huston Planı'nı hazırladı. Plan, telefon dinlemeyi, gizlice konutlara girmeyi, mektupları açıp okumayı, izinsiz arama yapmayı ve belirli kişilere suikast düzenlemeyi içeriyordu. Bürokratik çatışma nedeniyle plan savsakladı, ancak büyük bölümü CIA, FBI ve Gizli Servis tarafından başka biçimlerde uygulandı.

CIA ve Beyaz Saray'ın Watergate skandalmdaki suç ortaklığına ilişkin ifşaatlarla Kaos Harekâtı da aydınlanmaya başladı. Bir "reform" döneminden sonra, Kaos Harekâtı çerçevesindeki işler özelleştirildi. Aşırı sağcı gruplar ve eski CIA ajanları, şimdi CIA'nın ülke içi istihbaratının tümünü karşılıyorlar.

UYUŞTURUCU KAÇAKÇILIĞI

Daha CIA resmen kurulmadan önce, ikinci Dünya Savaşı sırasında mafyayla işbirliği yapan anası ÖSS, büyük uyuşturucu kaçakçısı örgütlerle içli dışlıydı. Savaştan sonra, yeni kurulan CIA'nın ilk örtülü operasyonlarından biri, Güney Fransa'daki solcu işçi sendikalarının gücünü kırmak oldu. Bunun için, CIA, daha sonra dünyanın en büyük eroin kaçakçısı olan Korsika Mafyası ile ilişkisini pekiştirdi.

1960'larm başlarında, CIA'nın bir başka büyük operasyonu nedeniyle, dünya eroin üretiminin büyük bölümü Güneydoğu Asya'ya kaydı. CIA, Milliyetçi Çin birliklerini Komünist Çin'i istila için eğitiyordu. Operasyon başarısız olunca Burmanın kuzeydoğusuna yerleşen bu güçler, köylüleri korkutup kendileri için afyon yetiştirmeye zorlayarak, dünyanın en büyük afyon üreticisi oldular. "Altın Üçgen" diye bilinen bu bölge, dünya afyon üretimi liderliğini sürdürüyor.

Bu arada, ABD güçlerini Çinhindi'ne sokunca, buradaki afyon ticareti ABD'nin öteki operasyonlarıyla birleştirildi. Nixon, yasa-düzen nutukları atarak ünlü Fransız uyuşturucu mafyasını çökerttiğine ilişkin büyük bir şov yaparken, yandaşı Florida mafyası çoktan Vietnam'a girmişti. 1970'e gelindiğinde, ABD, bir bölümü Amerikan askerlerinin cesetlerine gizlenerek sokulan saf Asya eroiniyle dolmuştu.

CIA, Laos'ta 40 bin paralı asker besliyordu. Aralarında çok sayıda, geleneksel afyon yetiştiricisi Hmong kabilesi mensubu bulunuyordu. CIA'nın havayolu şirketi Air America, orduya silah götürüyor, karşılığında ABD pazarına Hmong malı getiriyordu. Elde edilen muazzam kâr, CIA ajanı Michael Hand tarafından, kendisinin kurduğu bir Avustralya bankasında aklanıyordu. Bu paralar,. Kongre'den gizli diğer CIA operasyonlarını finanse etmede kullanılıyordu.

CIA'nın Asya'daki uyuşturucu operasyonlarında görev alan ajanlardan çoğu, daha sonra aynı yöntemlerin uygulandığı Orta Amerika'daki gizli CIA savaşlarının yıldızları oldular. Nikaragua Kontraları, gümrük denetiminden muaf uçuşlarla ABD'ye sokulan ve ABD'den çıkarılan kokain parasıyla beslendi. Honduras, Kostarika, El Salvador ve Panama'daki CIA ajanları uyuşturucu ticaretinin işlemesine yardımcı oldular.

CIA'nın Afganistan'daki örtülü savaşında, Afganlı isyancılar ve PakistanlI ev sahipleri kendilerini eroin paralarıyla finanse ettiler. Mallarının büyük bölümü, yine Amerikalı bağımlıların damarlarında yolculuğunu tamamladı.

WATERGATE

Hiç kimse, "sızıntıları" önlemek amacıyla tutulduktan için kendilerine "tesisatçı" denilen ve serbest çalışan birtakım karanlık adamların, Washington'daki Watergate işhanma 17 Haziran 1972 gecesi neden gizlice girdiğini tam olarak bilmiyor. Senaryoların çoğu, Nixon'un, Demokratların kendisi aleyhine ne gibi bir şantaja hazırlandığını öğrenme ihtiyacında odaklanıyor. Başkalarına göre ise, olay, Nixon ve CIA'nın karşılıklı olarak birbirlerine şantaj çabasıydı. CIA-Watergate bağlantısına ilişkin bir dizi başka senaryo da var.

Watergate'teki dinleme aletleri o denli baştan savma yerleştirilmişti ki, bazıları kasten böyle yapıldığını düşündü. İşi baştan savma yapan kişi de, bir ara CIA'da güvenlik şefliği yapan James McCord'du. Gizli dinleme cihazlarını, iki yerde Watergate bekçilerinin gözünden kaçmayacak şekilde kapı pervazlarına yerleştirmişti. Ve skandal tam kapatılacakken, bir federal yargıca mektup yazarak, "yüksek makamların" Watergate'teki rollerini örtbas ettikleri uyarısında bulunan kişi de, McCord'du.

Tutuklanarak hapsedilen tesisatçılardan biri olan Howard Hunt, uzun zamandan beri CIA görevlisiydi ve JFK suikastına karışmıştı. Nixon'a şantaj yaparak bir milyon dolar sızdıran Hunt, şansını fazla zorladı. Bavul dolusu para taşıyan karısı, esrarengiz bir uçak kazasında öldü. Sağlam kanıtlar,.uçağa sabotaj yapıldığını açıkça gösterdi.

Arkasından, bir başka CIA görevlisi Alexander Butterfield, Senato Watergate Komitesi'ne, Nixon'un Oval Ofis'teki görüşmeleri banda aldırma alışkanlığı olduğu bilgisini sızdırarak, Başkan'm tabutuna son çiviyi çaktı. CIA'dan izin alan Butterfield Beyaz Saray'a tayin için başvurmuştu.

Washington Post gazetesi muhabiri Bob Woodward, Watergate pisliğine ilişkin bilgiyi, "Derin Gırtlak" diye adlandırdığı gizli bir kaynaktan aldı. "Derin Gırtlak" istihbarat çevrelerini yakından bilen bir kişiydi. Woodward'm kendisi, eskiden Deniz Kuvvetleri İstihbarat Dairesi'nde çok gizli bilgiler uzmanlığı yapmıştı. Gazetedeki Yayın Yönetmeni Ben Bradlee de, gazetenin sahibi Katherine Graham'm ölen kocası da CIA için çalışmışlardı.

Nixon, Beyaz Saray Genel Sekreteri Bob Haldeman'a, CIA'ya Watergate soruşturmasından uzak durmasını, yoksa "Domuzlar Körfezi'ndeki her şeyin patlayabileceğini" iletmesini söyledi. Haldeman, bu mesajı CIA Başkanı Richard Helms'e götürünce, Helms küplere bindi. "Domuzlar Körfezi şeyinin bununla hiçbir ilgisi yok" diye bağırdı.

Sözünü ettikleri neydi acaba? Haldeman'a göre, Nixon'un dilinde, JFK suikastı anlamına geliyordu.

'Domuzlar Körfezi",

HER ŞEYE KADİR WURLİTZER

CIA Başkan Yardımcısı Frank Wisner, CIA'nın dünya çapındaki propaganda mekanizmasından, kurumlanarak, "Her şeye kadir Wurlitzer" diye söz ederdi. Gerçekten de CIA'nın adam öldürmedeki ustalığı, yalnızca gerçeği öldürmedeki maharetiyle yarışır.

CIA, Soğuk Savaş sırasında, kendi çizgisini yaymak için yüzlerce kitap yayımladı. Özellikle, iltica etmiş bir KGB ajanının anıları olduğu öne sürülen, gerçekte CIA yazıcıları tarafından hayali olarak yazılan Penikovsky Notları ile övünüyordu. Daha acınacak durumda olanı, Claire Sterling'in, şimdi gözden düşmüş olan 1981'deki Papa suikastının arkasında Rusların bulunduğu tezini geliştirdiği Ahtapot adlı kitabıydı. Hatta, ünlü Fodor'un Seyahat Kılavuzu bile CIA için yazılmıştı.

CIA, dünyada düzinelerce gazete ve dergiye sahip. Bunlar yalnızca CIA ajanlarına örtü sağlamıyor; aynı zamanda bu ajanlara, haber ajansları aracılığıyla ABD'ye geri dönen yalan haberler üretme olanağı veriyor. CIA, haber ajanslarına da, istenmeyen gerçeklerin yayılmasını önlemekle görevli çok sayıda koruyucu ajan yerleştirmiş durumda.

1977'de, ünlü Watergate gazetecisi Cari Bernstein, 400'ün üstünde Amerikalı gazetecinin CIA tarafından çalıştırıldığını ortaya çıkardı. Bunlar, bilgi getirdikçe para alan serbest gazetecilerden, "gazeteci" maskesi altında çalışan gerçek CIA ajanlarına kadar değişiyor. ABD'nin büyük haber kuruluşlarının hemen hepsinin maaş bordrolarında CIA ajanları bulunuyor. Bunlar kuruluşların en üst yöneticileriyle işbirliği halinde çalışıyorlar.

CIA'nın güvenebileceği medyadaki en değerli üç varlığı, William Paley'in CBS televizyonu, Arthur Sulzbergers'in New York Times gazetesi ve Henry Luce'nin Time/Life imparatorluğudur. Her üçü, JFK suikastında tek tabanca olduğunu kanıtlamak için, hayatı yalnız geçmiş bir Oswald tablosu çizdi.

CIA ile bilerek çalışan ünlü gazeteciler arasında, National Review'm kurucusu William F. Buckley, PBS televizyonu röportajcısı Bili Moyers, köşe yazan Stewart Alsop, Washington Post'un eski Yazı İşleri Müdürü Ben Bradlee ve Ms. dergisinin kurucusu Gloria Steinem var.

Bernstein'm CIA ve medya üzerine yazdığı köşe taşı niteliğindeki makale, Kongre'nin bu konuda soruşturma açmasını önlemek için, CIA'nın, "en önemli gazetecilerden bazılarının lekelenebileceği" savıyla harcadığı çılgın çabadan söz eder. Bir zamanların CIA Başkanı George Bush, CIA'nın medyayı manipule etmeyeceği yolunda hiç de inandırıcı olmayan bir gösteri yaptıysa da, CIA'nın, iki kulağınızın arasındaki aralığı en önemli savaş alanlarından biri olarak gördüğü açıktır.

ANGOLA'DA İÇ SAVAŞ

Angola'ya müdahale, CIA'nın en anlamsız operasyonu olmaya güçlü bir adaydır. Akıtılan kanla varılan hedeflerin -ki hedeflerin ne olduğu da belli değil- oranı, bu operasyonu kesin olarak CIA'nın en büyük fiyaskosu yapar.

1975'te Portekiz İmparatorluğu çökünce, Afrika'daki sömürgesi Angola iktidar mücadelesi veren üç gruba kaldı. Grupların üçü de değişik dönemlerde hem kapitalizmle hem sosyalizmle flört ettiler; hem Doğu'dan hem Batı'dan yardım aldılar. ABD'nin müttefiki Zaire bir fraksiyonu destekledi. Sovyetler bir başkasına, MPLA'ya arka çıktı. CIA ise üçüncü grubu, Jonas Savimbi'nin UNITA'smı tercih etti.

CIA'nın Angola'ya karışmasının başlıca nedeni, Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'in, Saygon'un düşmesinden sonra "güçlü olduğumuzu" dünyaya göstermek için en kısa sürede bir başka savaş

çıkarma kararıydı. Petrolden endişe ettiğimizi söylüyorduk, oysa Angola'da kayda değer petrol yoktu. Düşman kontrolüne geçmemesi için müdahale etmek zorunda olduğumuzu açıkladık. Ayrıca, 1975'ten beri petrol alanlarını kontrol altında tutan MPLA, savaş boyunca Batı'ya petrol satmayı sürdürdü. Gösterilen bir başka saçma savaş gerekçesi de, Angola'nın deniz trafiğine yakınlığıydı. Oysa, denize kıyısı olan dünyadaki her ülke aynı durumda.

Kissinger, hiçbir diplomatik girişimde bulunmadı. Buna karşılık CIA, kana susamış, zalim bir diktatör olan Savimbi'yi ölçüsüz miktarda para ve kanla destekledi. ABD'nin Angola'yı Soğuk Savaş alanına dönüştürme kararlılığı, Savimbi'yi destekleyen Güney Afrika birlikleriyle, buna karşılık büyük bir başarıyla MPLA'yı destekleyen Küba birliklerini Angola'da karşı karşıya getirdi.

Güney Afrika'nın Angola'ya müdahalesi, siyah çoğunluğun kaçınılmaz iktidarını ertelemek amacıyla, tüm komşularını istikrarsızlığa sürükleme çabasının bir parçasıydı. Güney Afrika'nın ABD'nin arka çıktığı grubu desteklemesi, ABD'nin kara Afrika ile ilişkilerinde önemli bir tahribata yol açtı.

40 milyon dolar harcandıktan ve binlerce insan öldükten sonra, Kongre, Angola savaşma aktarılan fonları 1976'da kesti. Kongre ilk kez bir CIA operasyonunu oylayarak durdurmuş oldu. Ne yazık ki, CIA, Kongre'nin koyduğu yasayı yok etme kararlılığını, Reagan'm 1981'de yönetime gelişine kadar sürdürdü. Bu tarihten sonra, sürüp giden Angola çıkmazı 1990'da seçimle sonuçlanıncaya kadar, milyonlarca dolar ve binlerce insanın hayatı hiç uğruna harcandı.

Savimbi, MPLA karşısında seçim hezimetine uğrayınca, yine CIA'nın desteğiyle savaş başlattı. Nihayet 1993'te, ABD Savimbi'den desteğini çekerek MPLA hükümetini tanıdı! ancak savaş hâlâ sürüyor. O güne kadar 300 bin Angolalı öldü, 80 bini sakat, 50 bini yetim kaldı! maddi zarar ise 50 milyar doları aştı.

ORLANDO LETELİER SUİKASTI

"Orlando Letelier'in karısı mısınız?" diye sordu telefondaki meçhul ses. "Evet" diye yanıtladı. "Hayır" dedi telefondaki, "Siz Orlando Letelier'in dul karışısınız."

Bir hafta sonra 21 Eylül 1976'da, CIA destekli Pinochet rejiminin önde gelen muhaliflerinden sürgündeki Şilili diplomat Orlando Letelier, Washington'un bir sokağında otomobiline konan bir bombayla paramparça edildi. Patlamada, Letelier'in Amerikalı yardımcısı Ronni Moffit de öldü. Moffit'in kurtulan kocası, parçalanan otomobilden çıkar çıkmaz vahşetin sorumlusunun Şilili faşistler olduğunu haykırmaya başladı.

Moffit'in kocası haklıydı! ancak, o faşistlerin Washington'da güçlü dostları vardı. Bir FBI muhbiri suikast komplosunu önceden bildirmişti! ancak FBI Letelier'i korumak için hiçbir şey yapmadı. Bombalamadan sonra, CIA Başkanı George Bush FBI'ya, Şilililerin hiçbir şekilde olaya bulaşmadığını bildirdi. "CIA bundan emin" dedi Bush, "Çünkü Şili gizli polisi DINA içinde CIA'nın çok sayıda güvenilir kaynağı var."

Gerçekte CIA, DINA vurucu timinin ABD'de olduğunu ve Washington'a yöneldiğini biliyordu. CIA, bombalamadan sonra suikastçılara ait kendi fotoğraf dosyalarını imha etti.

Arkasından CIA ve DINA, Letelier'in, kendisini şehit ilan etmek isteyen solcularca öldürüldüğü yolunda hikâyelerin basında yer etmesi çalışmasına başladılar.

FBI, bir iki hafta içinde Letelier'in katillerini belirledi, ancak birkaç yıl sonra CIA'nın örtüsü kalkıncaya kadar onları resmen suçlamadı. Örtü, suikasttan bir ay sonra, bir Küba uçağı bombalandığı ve içindeki 73 yolcusu öldürüldüğünde aralanmaya başladı. Uçağı bombalama eylemi, Domuzlar Körfezi olayı ve JFK suikastıyla ilişkisi olan, aynı zamanda CIA ile bağlantılı aşırı şiddet yanlısı Kübalı mültecilerce gerçekleştirmişti. Bu grup, El Salvador ve Nikaragua'da da benzer eylemler yapmıştı.

Küba uçağı bombalanmasını soruşturanlar, bu eylemle Letelier/Moffit suikastının, aynı toplantıda planlandığını saptadılar. Başka FBI ve CIA mensuplarının da katıldığı toplantıyı, CIA ile uzun süredir bağlantısı olan bir kişi düzenlemişti.

CIA savunucuları, Letelier'i öldürmekten hükümlü "eski" CIA ajanı Michael Townley ile iki Kübalı göçmenin CIA'nın emirleri doğrultusunda hareket ettiklerinin hiç kimse tarafından kanıtlanamayacağını iddia ederler. Ancak durum öyle idiyse, CIA neden alelacele onları perdelemeye başladı?

Bu olay öylesine karmaşık bir hal aldı ki, Şili Yüksek Mahkemesi, Pinochet'den sonra 1991'de George Bush'a başvurarak, mahkemede ifade vermeyi düşünüp düşünmediğini sordu. Tabii, Bush'un bu daveti reddettiği konusunda bahse girebilirsiniz.

B TAKIMI

1949'da, etkili Amerikan senatörlerinden biri, Başkan Truman'a, Soğuk Savaş döneminin muazzam askeri harcamalarım haklı göstermek istiyorsa, "Amerikan halkını feci şekilde korkutması gerektiğini" söyledi. Bu, CIA'nın her zaman içtenlikle üstleneceği bir görevdi. CIA, Doğu Bloku istihbaratı konusunda Gehlen Org'a bağımlı olduğu için, ta başından Sovyetler'in askeri gücü abartılıyordu.

Yanlış bilgilendirmenin sayısız usturuplu yolu var. Bunlardan biri, Sovyet askerlerine Amerikan askerleri kadar ücret ödendiği varsayımıydı. Gerçekte Sovyet askeri Amerikalıya göre hayli düşük ücret alıyordu. Bir başka yanıltma yolu, Sovyet füzelerinin Amerikan füzelerinden ne denli daha büyük olduğuydu ki, bu, gerçekte onlar daha ilkel demektir. Ya da Sovyetlerin "fırlatma ağırlıkları" temel alınarak füze karşılaştırması yapılıyordu. Oysa dev ve hantal Sovyet füzeleri daha çok yakıt gerektiriyordu. Gerçekte büyük bölümü Çin sınırını savunuyorken, bazı raporlarda tüm Sovyet ordusunun Avrupa'yı işgale hazırlandığı iddia ediliyordu.

Aslında CIA içinde, Sovyetlerin yetenekleri ve Sovyetlerdeki klikler konusunda hayli düzgün kavrayışlı analizciler de vardı. Ancak bunlar, CIA'daki şahinler tarafından tehlikeli kızılımsılar olarak görülüyorlardı. Bu şahinlerden bazıları, "Şimdiki Tehlike Komitesi" (Comittee on the Present Danger-CPD) adlı, silah harcamalarının hızlı yükselişi için kulis yapan ve 1976 başkanlık seçimlerinde Ronald Reagan'ı destekleyen özel bir grup için çalışıyorlardı.

1950'lerin sonlarından beri CIA için çalışan George Bush 1975'te CIA başkanı yapılınca,

görevlerinden biri de "B Takımı" denilen projeyi ele almak oldu. Bu proje, Başkan Ford'un, CIA analizcilerinin Sovyet askeri gücünü küçük gösterdiğini öne süren ve ikinci bir bakış açısı isteyen CPD ile öteki aşırı sağcı unsurlara bir armağanıydı.

CIA analizcileri, Bush'un desteklediği B Takımının kendi verilerini bir başka kılığa sokmasını "ihanet" olarak nitelediler. Oysa, Reagan 1980 seçimlerinde Başkan Yardımcısı adayı seçerek Bush'u ödüllendirdi. Reagan seçilir seçilmez B Takımının her bir üyesini son derece hassas askeri mevkilere atadı ve Pentagon'un bütçesini artırdı.

Bush 1989'da Başkan olunca CIA'nın başına, kendisi CIA başkanıyken B Takımı'na arka çıkan grubun lideri Robert Gates'i getirdi. Gates, Reagan'lı yılları Sovyetler'in askeri gücü konusunda ciddi ölçüde tahrif edilmiş

istihbarat sağlamakla geçirdi. Belki de bu yüzden CIA, Sovyetler Birliği'nin dağılacağını öngörme konusunda hazırlıksızdı.

JONESTOWN KATLİAMI

1978'de Guyana'nın Jonestown kentinde meydana gelen kitle kırımının, CIA'nın barbarca ve dev boyutlardaki "davranış kontrolü" deneylerinin doruk noktası olduğuna ilişkin çok sayıda kanıt bulunuyor. Ve bu kırım, o zamanlar bildirildiği gibi toplu intihar değil, bir kitle katliamıydı. Guyana adli tabibinin raporu, 913 kurbanın siyanürlü içkiden içmediğini, cesetlerde siyanür izine rastlanmadığını ortaya koydu. Kurbanların yüzde 80-90'ma öldürücü ilaçlar enjekte edilmiş, geri kalanlar ise vurulmuştu. Adli tabip, yalnızca 2 kişinin intihar ettiği sonucuna vardı.

Tarikatın lideri Jim Jones'un uzun zamandan beri CIA ile bağlantısı vardı. Bu bağlantı, CIA'nın ünlü işkence uzmanı Dan Mitrione ile çocukluk arkadaşı olduğu döneme kadar uzanır. Mitrione işkenceyi bir sanat dalı olarak görürdü. Brezilya ve Uruguay'da güvenlik güçlerini eğitirken, uygulamalı işkence dersleri için dilencileri kaçırırdı. Mitrione'nin eski kafadan Jones da aynı dönemde Brezilya'daydı ve CIA istasyonunun bulunduğu Belo Horizonte'ye sık sık gidip geliyordu.

Jones, Californianın Ukiah kasabasında Halkın Tapmağı'nı kurmak üzere Brezilya'dan döndü. Başlarda, tarikat mensuplarına şok edici eziyetler yapıyordu. Müritlerini liberal politikacıların yer aldığı örgütlere sızmak için kullandı. Seçimlerde oy çıkararak politikacıları minnettar bırakıp kendine bağladı. San Francisco Belediye Başkanı George Moscone ve Müfettiş Harvey Milk, Jonestown'dan bir hafta sonra öldürüldüler, ikisinin de Jones'a siyasi minnet borcu vardı. Tıpkı, iki cinayetin katilini baştan savma sorgulayan ve tek bir söz üzerine serbest bırakan bölge savcısı gibi...

Cinayetlerin Halkın Tapmağı ile bağlantılı olduğu haberleri çıkmaya başlayınca, Jones müritleriyle birlikte Guyana'ya kaçtı. Guyana Başbakanı, koltuğunu, 1964'te CIA'nın gerçekleştirdiği bir darbeye borçluydu. Jones, Amerikan Elçiliği'ndeki CIA ajanlarıyla temasa geçti. Bu ajanlardan en az biri katliam sırasında Jonestown'daydı.

Katliamdan sağ kurtulanlar, Jonestown'un zenci müritlerin köle gibi çalıştırıldığı bir toplama kampına benzediğini söylediler. Zenci müritlere dayak atılıyor, işkence yapılıyor, tecavüz ediliyor ve büyük dozlarda bilinci yok edici ilaç ve uyuşturucu veriliyordu. Jonestown'da, MK-ULTRA

programında kullanılan zihin bulandırıcı maddelerden o kadar çok bulunuyordu ki; 200 bin kişilik bir kenti bağımlı yapmaya yeterliydi.

Olay, Kongre'de CIA'nın örtülü operasyonlarına şiddetle karşı çıkan Cumhuriyetçi Leo Ryan'm olayı araştırmak için Jonestown'a gitmesi ve Jones'un müritlerince öldürülmesiyle son buldu. Sonra, Jones'un zengin beyaz yardımcılarının paçayı sıyırdıkları toplu, cinayetler başladı. Katliam alanında milyonlarca dolar nakit para bulundu. Ancak, Jones'un 2 milyar dolar olarak hesaplanan serveti, gizli banka hesaplarında kayboldu. Jones'a gelince, cesedine ait olduğu söylenen fotoğraflarda, vücudundaki ünlü dövmeler görülmüyordu.

EKİM SÜRPRİZİ

Ronald Reagan 1980'de Jimmy Carter'a karşı başkanlığa adaylığını koyduğunda, İran'da 52 Amerikalı rehin tutuluyordu. Reagan-Bush İkilisi, rehinelerin Kasım'daki seçimlerden önce serbest bırakılması halinde, bu "Ekim Sürprizi"nin Carter'in kazanmasına yardımcı- olacağından endişeleniyorlardı.

İran eski Cumhurbaşkanı Beni Sadr'a göre, Reagan'm adamları 1980 Ekim'inde Paris'te İranlılarla buluştular ve rehineleri seçim sonrasına kadar tutma karşılığında 40 milyon dolar verdiler. Bazı kaynaklar, bu toplantılara eski CIA Başkanı George Bush ya da sonradan CIA Başkan olan William Casey veya her ikisinin katıldığını belirtiyor.

Ekim Sürprizi, Reagan'm seçim kampanyasında yer alan eski veya halen göreve devam eden CIA ajanlarının oluşturduğu şebekenin de adıdır. Şebekenin görevi, Carter'in başında bulunduğu Beyaz Saray'dan istihbarat toplamaktı. Carter yönetimini istikrarsızlaştırmak için yapılan karmaşık ve başarılı bir çalışmaydı bu.

"Ekim Sürprizi" ekibi, Beyaz Saray'dan toplantı tutanaklarını ve öteki belgeleri çaldı. Ayrıca, basma Carter'in İranlılarla görüşmeler yaptığına ve rehineleri kurtarmak için planlar hazırladığına ilişkin bir dizi yalan haber sızdırıldı. Böylelikle hem görüşmeler hem de kurtarma operasyonları zora sokuldu.

Sonunda Carter bir rehine kurtarma operasyonu başlattığında, birileri İranlılara -ve William Casey'e- planın ayrıntılarını verdi. Operasyon, 8 Amerikalının canına mal olan felaketle sonuçlandı.

"Ekim Sürprizi" ekibinin etkili yalan haber yayma kampanyasına karşın, Carter İranlılarla, rehineleri silahla değiştirmeyi içermeyen bir pazarlık yapmayı denedi. Fakat Paris'teki toplantıdan sonra İranlılar anlaşmadan vazgeçti. Rehineler, Reagan yemin edip resmen göreve başladığı güne dek serbest bırakılmadı. Bu tarihten hemen sonra, İran'a milyonlarca dolarlık silah ve mühimmat akmaya başladı.

"Ekim Sürprizi" JFK suikastından bu yana CIA'nın gerçekleştirdiği en büyük manipulasyon ve dezenformasyon operasyonu oldu. Operasyonun kimi önemli tanıkları vakitsiz öldü. Tıpkı bu operasyonla Reagan döneminin öteki örtülü operasyonları arasında bağlantı keşfeden bir gazeteci gibi.

Sonuç olarak, Warren Komisyonu'na benzer bir Kongre araştırma komisyonu, komplo kurulduğunu gösteren herhangi bir kanıt bulunmadığını açıkladı. Ne yazık ki, komplonun varlığını gösteren hiç bakmadıkları sayısız kanıt vardı. Yayınlanan rapordaki kimi maddi hatalar da göze batarcasma sırıtıyordu.

LİBYA

Nisan 1980'de, CIA ajanları Edwin Wilson ile Frank Terpil, Libya lideri Muammer Kaddafi yönetimine silah ve askeri eğitim sağlamak suçlarından mahkemeye verildiler. CIA, Wilson ve Terpil'i "kırmızı filler" olarak niteledi. Oysa, halen federal bir cezaevinde ömür boyu hapis cezasını çekmekte olan Wilson, emirlere uygun hareket ettiğini savunuyor.

Wilson'un iddiaları ciddiye alınmaya değer. Operasyonda görev alanların çoğu ellerine şaplak atılır gibi hafif cezalara çarptırıldılar ve Amerikan hükümeti için çalışmayı sürdürdüler. Bir kısmı İran/Kontra skandalinin oyuncuları oldu. Kaddafi'ye sağlanan plastik patlayıcılar, aralarında Orlando Letelier suikastının da bulunduğu CIA ile bağlantılı birtakım bombalama eylemlerinde kullanılmış olabilir.

Diğerleri Saddam ve Noriega gibi parlayıp sönerken, Kaddafi, uzun zamandır sıkı sıkıya yerleştirildiği ABD'nin resmi umacısı konumundan hoşnut. Dahası, Kaddafi, İngiliz ve Almanlardan da silah ve askeri eğitim alıyor. Ayrıca, İtalya'nın en büyük şirketi, Batı savunma sanayinin önemli firmalarından Fiat'm yüzde 15 hissesine sahip olduğu belirtiliyor.

Kaddafi'nin 1969'da darbeyle iktidara geliş şartları da tuhaf. Çok büyük petrol varlığı söz konusu olmasına rağmen, Nixon ve Kissinger, Kaddafi'nin Batı yanlısı Kral'ı devirmesini hafif bir kaş kaldırmayla karşıladı. Hemen arkasından Kaddafi, petrol fiyatlarının artırılması için ajitasyona başladı.

Nixon yönetimi, Kaddafi'nin petrol fiyatlarının yükseltilmesi önerisini haklı buldu ve İran Şahı da kabul etti. Sonuçta tırmanan petrol fiyatları yalnız çokuluslu petrol şirketlerini daha da zenginleştirmekle kalmadı, Şah'm Amerikan silahlarına milyarlar akıtmasına olanak sağladı. Şah, bu silahları ABD'nin bölgesel jandarması rolünü gerçekleştirmede kullandı.

Eğer Kaddafi gerçekten Batının ajan provokatörü ise, bu hiç de şaşırtıcı olmayacaktır. Birçok Arap teröristin sokağın iki yakası için çalıştığı ortaya çıktı. Çok sayıda Arap devlet başkanı CIA'nın bordrosunda.

Buna karşılık, Kaddafi'nin tam da göründüğü gibi çılgın bir Arap milliyetçisi olduğunu kabul etsek bile, bu, kesinlikle Wilson'un iddialarını çürütmez. CIA, kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmek için Kaddafi rejimine sızmıştır! ama operasyon, başka pek çok olayda olduğu gibi, CIA'nın elinde patlamıştır.

GRENADA İŞGALİ

Amerikan halkına söylenen şu: Başkan Reagan, bir gün Karayipler'deki Grenada adasında korkunç Marksist bir darbe yapıldığı keşfiyle uyandı. Adada Kübalı askerler bulunduğuna göre,

Başkan, orada kapana kısılmış, rehin alınmakla karşı karşıya kalan Amerikan vatandaşlarını kurtarmak için Amerikan askeri göndermek zorundaydı.

Bu komik açıklamanın ötesinde, olayın gerçek fotoğrafını elde etmenin imkânı da bırakılmadı. Çünkü, Amerikan askeri gücü, işgal sırasında gazetecilerin Grenada'ya girmesini yasakladı. Bir tekne dolusu Amerikalı gazeteci silah zoruyla geri çevrildi ve adaya tüm uçak seferleri iptal edildi. Çok sonra, herkesin Grenada'yı dikkatle izlemeyi bırakmasının üzerinden hayli zaman geçtikten sonra, resmi hikâyenin yalanlar dağı üzerine kurulduğu ortaya çıktı.

CIA, Maurice Bishop (9. Operasyonda söz edilen CIA ajanıyla ilgisi yok) adlı zatın Grenada'yı yöneten ekzantrik haydudu alaşağı ettiği 1979'dan itibaren, adayı istikrarsızlaştırmaya başladı. Bishop, Grenada halkının hayatını iyileştirme çalışmasına koyuldu ve bu yüzden halkın büyük desteğini kazandı. Ancak çok geçmeden, Küba'nın ablukaya alınmasına katılmayınca ABD'nin öfkesini üzerine çekti.

Bishop'un ılımlı sosyalist programı (özel sektöre dokunulmuyor, fakat parsız eğitim ve sağlık hizmetleri vb. öngörülüyordu) bardağı taşıran son damla oldu. Çok önceden harekete geçen CIA'nın propaganda aygıtı, Grenadanın Sovyetler Birliği'nin müttefiki terörist bir ülke olduğu, dişlerine kadar silahlı 100 bin Grenadahnm zavallı Amerika'ya saldırmak için hazır beklediği iddialarını yayıyordu.

İşgal iki yıl önceden planlandı ve CIA'nın sabotaj eylemleri devreye sokuldu. Muhalif partilere ve komşu ülkelerin ordularına para dağıtıldı. Nihayet, 1983 sonlarında Bishop kendi partisindeki aşırılar tarafından iktidardan düşürülerek idam edildi ve ABD işgali başladı. Sözde rehin alman Amerikalılar arasındaki CIA ajanları, kısa dalga radyo yayınıyla üç günlük savaşı koordine ettiler.

Yurttaşlarımızı ellerinden kurtardığımız Kübalı askerlerin topu topu 43 kişi oldukları ortaya çıktı. Grenada'daki öteki Kübalılar ise çoğunlukla orta yaşlı inşaat işçileriydi. Kübalılar ABD'nin "kurtarma" operasyonuna karışmayacaklarını açıkladılar. Ama Amerikan askerleri ateş açtı ve onlar da kendilerini savundu. O gece, ABD Küba'ya, Grenada'daki Kübalıların Amerikan hedefleri arasında yer almadığına dair güvence verdi. Ertesi gün

Kübalılara savaş helikopterleriyle saldırdık. Her şey bittiğinde 81 Kübalı, 296 Grenadalı ve 131 Amerikalı ölmüş ya da yaralanmıştı. Bugün Grenada, Bishop'tan önceki duruma geri döndü! yoksulluk ve umutsuzluk içinde kıvranıyor. Ama olsun! artık en hayati çıkarlarımıza karşı ciddi bir tehdit oluşturmuyor.

EL SALVADOR

El Salvador'u yöneten 14 aile, yollarına çıkan herhangi birinin canını alma konusunda asla yufka yürekli olmadı. Yollarına çıkanların arasında çoğunlukla, sık sık yoksulların durumuna ilişkin endişelerini dile getiren Katolik din adamları bulunur. Bu nedenle Salvadorlu sağcılar birbirlerine şöyle seslenir: "Yurtsever ol, bir rahip öldür!"

1980'de, El Salvador Başpiskoposu Oscar Romero, Başkan Carter'in insan haklarına ilişkin nutuklarını ciddiye alma hatasını yaptı. Carter'e bir mektup yazarak, El Salvador'un katil yöneticilerine askeri yardımı durdurmasını istedi. Carter, Romero'yu görmezden geldi! ama El

Salvador'u yönetenler affetmedi. Mektubu gönderdikten kısa bir süre sonra, ayin sırasında kalbinden vurularak öldürüldü.

Romero'nun ölüm emri, en sevdiği işkence aletine izafeten "Meşale Bob" diye anılan Roberto D'Aubuisson tarafından verildi. Büyük bir Hitler hayranı olan D'Aubuisson bir keresinde "Şu Almanlar çok akıllı. Komünizmin yayılmasından Yahudilerin sorumlu olduğunu anladılar ve onları öldürmeye başladılar" dedi. D'Aubuisson göçüp gitti, ama partisi ARENA, ABD desteğiyle El Salvador'u yönetmeye devam ediyor.

D'Aubuisson, Dünya Antikomünist Birliği'nde (WACL) önemli yeri olanlardan biriydi. 1961'de kurulan WACL, aşırı sağcı militanların dünya çapındaki şemsiye örgütüydü. Üyeleri arasında sürgündeki Naziler, İtalyan teröristler, Japon faşistleri, ırkçı Afrikanerler, Latin Amerika ölüm mangalarının liderleri, Amerikan Kongre'sinin bazı mensupları ve "eski" CIA ajanları bulunuyordu.

CIA, WACL içinde yer almasının ötesinde, El Salvador'da kan dökülmesine başka katkılarda da bulundu. Tasarrufunda bulunan ABD askeri yardımındaki milyarlarca dolarla hava akmları ve şiddetli çatışmalar düzenledi, ölüm mangalarını ve düzenli askeri birlikleri eğitti.

CIA'nın uzmanları da El Salvador hükümetinin imajını düzeltmek için çalıştılar. Bu kapsamda, örneğin 1982'deki El Mozote katliamı tümüyle inkâr edildi, hiç olmamış gibi gösterildi. BM Gerçeği Belirleme Komisyonu'nun El Mozote'yi soruşturduğu ve 733 köylünün katledildiğini saptadığı 1993'e kadar, CIA'nın basındaki dalkavukları bu onursuz görevi papağan gibi tekrarladılar. Dahası, Gerçeği Belirleme Komisyonu, 1972-1992 yılları arasında 63 bin Salvadorlunun öldürüldüğü sonucuna vardı.

Jimmy Carter, Başkanlık görevi bittikten sonra 1982'de, El Salvador hükümetini "yarımküredeki en kana susamış" rejim diye niteledi. El Salvador rejimini Kendinden önceki ve sonraki başkanlar gibi, desteklediği dönemde bu gerçeği keşfedememişti. .

NİKARAGUA'YA MÜDAHALE

ABD başkanlarmdan Rooswelt (FDR) bir keresinde Nikaragua diktatörü hakkında konuşurken, "Somoza bir orospu çocuğu olabilir, ama bizim orospu çocuğumuz" demişti. Bu yüzden, sonraki Somoza (bizim orospu çocuğunun oğlu) 1979'da iktidardan uzaklaştırıldığında, Nikaragua'nın yeniden bizim olması için hiçbir çaba esirgenmedi.

Başkan Carter, oğul Somozanın günlerinin sayılı olduğunu görünce, emekli CIA ajanlarının silah akıttığından habersiz, Somoza'yı iktidardan uzaklaştırmak istedi. Carter'm planı, 900 milyon dolarlık servetinin keyfini sürmek üzere Somoza'yı ülkeden çıkarmak ve Somozanın özel ordusu Ulusal Muhafızları iktidarda tutmaktı.

46 yıl Muhafızların amansız kıyıcılığı altında inleyen NikaragualIlar Carter'in planından oralı olmadı. Somoza düştüğünde, nefret toplayan Ulusal Muhafızları da alaşağı edildi.

Muhafızların çoğu Amerikan uçaklarıyla kaçırıldı. Onları yeniden toparladık, silah ve teçhizatla donattık, Arjantinli ölüm mangalarına eğittirdik ve yeni rejimin başına bela olmaları için Nikaragua'ya geri gönderdik. Muhafiz deyimi Nikaragua'da o denli aşağılayıcıydı ki, onlara yeni bir

ad, İspanyolca karşıdevrimci sözcüğünün kısaltması olan Kontralar adı verildi.

Sonraki kanlı olaylar, belki de CIA'nın örtülü operasyonları içinde en az gizli kalmış olanıydı. Başkan Reagan hedefi dobra dobra açıkladı: Yarımkürenin en yoksul ikinci halkı NikaraguaIIlar "pes" deyinceye kadar "ezilecek"ti.

CIA'nın "Özgürlük Savaşçıları El Kitabı" (Freedom Fighters Manual) basma sızdırılınca, istenmese de uygulanan yöntemleri kamuoyu öğrendi. El Kitabı, suikast düzenlenmesi, sabotaj, adam kaçırma, şantaj ve sivillerin boğazlanması konularında ayrıntılı dersler veriyordu.

ABD, Nikaragua'nın kırsal kesiminde terör estirmekte kullandığı Kontralara askeri ve mali yardım yağdırdı. Yeni rejimin ülke tarihinde ilk kez köylere doktor ve öğretmen göndermesi köylüleri çok sevindirdiği için, Kontralar özellikle bu mesleklerden olanları hedef aldı.

CIA limanları mayınladı, yakıt tanklarını havaya uçurdu, sonra da Kontraları saldırıların parsasını toplamaya yöneltti. Nikaragua önderliğini öldürmeleri için kontralara kaynak akıttı, muhalif partilere milyonlarca dolar pompaladı. Ve Şili'deki gibi, ekonomiyi "çığlık atar" duruma getirdi.

Nihayet, 1 O yıl süren hem ekonomik hem askeri savaştan sonra, 1989'da NikaraguaIIlar teslim oldu ve ABD'nin desteklediği adaylara oy verdi. Eğer böyle yapılmasa ne olur diye meraka kapılan birileri çıksaydı, meraklarını giderecek tek şey, bir ay önce ABD tarafından işgal edilen güneydeki Panama'ya bakmak olacaktı.

İRAN/KONTRA

Reagan yönetimi CIA'nın en kötü yönlerini, yani politikaları meşrulaştırmak için istihbaratı çarpıtmayı, örtülü operasyonlara aşırı tutkusunu, Kongre denetimine tenezzül etmemeyi ön plana çıkardı. Reagan'm CIA Başkanı William Casey, kayda geçmeyen öyle çok operasyon yürüttü ki, ne yaptığını anlayacak endişesiyle teşkilâtın karşı istihbarat biriminin içini dışına çıkardı. Bu, köstebeklerin ve hainlerin CIA içinde çalışmalarını kolaylaştırdı! bugün de süren sıkıntı verici casusluk skandalları dizisine yol açtı.

Bu skandallardan en ünlüsü İran/Kontra, İran'daki İslami yönetime silah satışı dizisiyle başladı. Silah sevkıyatı, 1981 Mart'mda başladı. O tarihte ortalıkta pazarlık konusu yapılacak herhangi bir yeni rehine yoktu. Bu, silahların gerçekte Ekim Sürprizi'nin pazarlığına karşılık verildiği teorisine inandırıcılık kazandırıyor.

Yarbay Oliver North ve tayfası, sattıkları silahların fiyatlarını aşırı yüksek tutarak İranlıları kazıkladı. Buradan sağlanan kârın bir bölümü, Kongre yasağı pervasızca çiğnenerek, Nikaragua'daki Kontralara silah alımında kullanıldı. Gerçekte paranın çoğu hiçbir zaman Kontralara ulaşmadı, özel banka hesaplarına gitti.

CIA'nın tüm örtülü operasyonlarına başkanın yetki vermesi hükme bağlanmıştır. Oysa İran/Kontra operasyonu yıllarca başkanın yetkilendirmesi olmadan yürütüldü. Ta ki, operasyona katılanlar Yüce Divan'lık bir suç işlediklerini anlayıp, Başkan'a "makabiline şamil" (geriye doğru işleyen) bir yetki belgesi imzalatmcaya kadar. Belge, Reagan'ı korumak için daha sonra imha edildi.

Skandali gönülsüzce soruşturan Kongre Komitesi, Reagan'ı Yüce Divan'a götürecek herhangi bir kanıta ulaşmaktan kaçınma konusunda gizlice anlaştığı için, İran/Kontra olayı eşelenip su yüzüne çıkarılmadı. Komite, örneğin CIA'nın Kontra uyuşturucu kaçakçılığına karışmasına dokunmadı bile! ya da ABD seçimlerinin çeşitli gizli fonlarla manipulasyonunu araştırmadı. Oysa Kontra savaşma karşı çıkan pek çok ABD temsilcisi, bu örtülü yönlendirmenin sonucunda seçimi kaybetti.

İran/Kontra operasyonu kapsamında Kamu Diplomasi Bürosu (Office of Public Diplomacy) adlı bir kurum oluşturuldu. Halkın vergileriyle kurulan büro, halkı CIA'nın gizli savaşlarının büyük bir iş olduğuna inandırmakta kullanıldı. (Bu, gerçekten tam da 24. Operasyonda tanımlanan CIA'nın normal propaganda faaliyetlerine açık bir örnektir.)

Tüm İran/Kontra pisliğinin belki de en tehlikeli yanı, Oliver North'un, savaş karşıtı gösteriler yapılması durumunda Amerikan Anayasasının askıya alınmasını öngören plan taslağıydı. Bir Kongre üyesi bu konuyu sormaya çalıştı! fakat hemen masaya tokmak indi ve kendisine bu konunun yalnızca "yetkili oturumda" tartışılabileceği söylendi.

PANAMA 103 SEFERİ

Suriyeli terörist Manzir el'Kassar büyük bir tezgâh kurmuştu. Frankfurt'tan New York'a eroin kaçakçılığı yaparak milyonlar kazanıyordu ve işin tümü CIA tarafından korunuyordu. Bu, Oliver North'un İran/Kontra pazarlıklarında aracılık yapmasının ve Beyrut'taki Amerikalı rehinelerin bırakılmasını sağlamada etkisini kullanacağı beklentisinin karşılığıydı. el'Kassar Frankfurt'ta birbirinin aynı iki bavulu kullanarak New York'a eroin sevk ediyordu. İçi uyuşturucu dolu bavulu, kontrolden geçirilmiş olan benzeriyle değiştirip Pan Amin New York uçağına yerleştiriyordu.

Beyrut'taki Amerikalı rehineleri kurtarmakla görevli CIA ajanı Binbaşı Charles McKee, kaçakçılık operasyonunu duyunca olay çıkardı. Bunun Beyrut'taki görevini tehlikeye sokabileceğini düşündü. Yana yakıla CIA'ya şikâyet etti, ama aldığı yanıt yalnızca sessizlik oldu. McKee ile timinin öteki dört üyesi, düşünmeden ve CIA'nın kurallarına aykırı olarak, ABD'ye dönüp el-Kassar'la yapılan anlaşmayı açığa çıkarmayı kararlaştırdılar. Uçuşlar" Londra'da Pan Amin 103 sefer sayılı uçağına aktarmalıydı.

Eroin sevkıyatından haberdar olan Frankfurt'taki bir Alman hükümet ajanı, 20 Aralık 1989'da, değiştirilip Pan Am 103 uçağına yerleştirilen bavulun her zamankinden çok farklı olduğunu görünce CIA'nın bağlantı görevlisini aradı. Pan Am 103 hakkında bomba ihbarı yapıldığı için iyice telaşlanan Alman ajan, CIA görevlisine neler olduğunu sordu. CIA görevlisi, "Meraklanma. Olağanüstü bir şey yok, uçağa müdahale etme. Bırak gitsin" diyerek Alman ajanı yatıştırdı.

Pan Am 103 Londra'dan ayrıldığında uçakta yalnız McKee timi yoktu. Amerikan Adalet Bakanlığı adına çalışan bir Nazi avcısı ile Güney Afrika'da arabuluculuk yapan bir BM diplomatı da New York'a uçuyordu. Güney Afrika Dışişleri Bakanı yer ayırtmış, ancak şans eseri son anda iptal etmişti.

Uçak İskoçyanın Lockerbie kasabası üzerinde patlayıp 270 yolcu öldüğü sırada, bir CIA ekibi, bir saat içinde ulaşacağı enkaza doğru yola çıkmıştı. Pan Am çalışanı kılığındaki ajanlar enkazda bulunan kanıtları yok ettiler ve yerlerine sahte ipuçları bıraktılar.

O Temmuz'da Amerikan savaş gemileri tarafından bir İran uçağının düşürülmesinin intikamı olasılığından yola çıkılarak, başlangıçta araştırmalar Suriye ve İran'a odaklandı. Fakat Körfez Savaşı sırasında Suriye'nin işbirliğine gereksinim duyulduğu için, suçlamalar gözde şamar oğlanımız Libya'ya yöneltildi.

Pan Am şirketi kendisinin yürüttüğü soruşturmada, el-Kassar'a giden bağlantıları ortaya çıkardı. Ancak olayla ilgili CIA belgelerini elde edemedi. Uçakta ölenlerin yakınları tarafından açılan çok yüklü bir tazminat davasını kaybetti. Hemen ardından iflas etti.

AFGANİSTAN

CIA, Reagan'lı yıllarda, çeşitli ülkelerin hükümetlerine karşı iki düzine kadar örtülü operasyon yürüttü. Afganistan, bunlar içinde açık arayla en büyüğüydü. Hatta gerçekte, hem harcanan para (5-6 milyar dolar), hem görev alan personel bakımından, gelmiş geçmiş en büyük CIA operasyonuydu. Öyle ki, yalnızca küçük çaplı karşıtlıklar yaratmakla kalmadı, derin düşmanlıklar doğmasından destek aldı. Çünkü, bu operasyonun asıl amacı Sovyetler Birliği'ne kan kaybettirmekti; tıpkı ABD'ye Vietnam'da kaybettirildiği gibi.

Afganistan, 1979'daki Rus işgalinden önce zalim bir diktatör tarafından yönetiliyordu. O da komşusu İran Şah'ı gibi, CIA'nın, ülkesinde, Sovyetler'i izlemede kullanılan radar istasyonları kurmasına izin verdi. 1979'da çok sayıda Sovyet danışmanı Afgan aşiretleri tarafından öldürülünce, Sovyetler Birliği Kızıl Ordu'yu Afganistan'a soktu.

Sovyetler, Afgan halkının tepkisini hesaba katmadan, sözünü dinleyen işbirlikçi bir rejim kurdurmaya çalıştı. Afganistan'ın hemen her yöresini denetim altında tutan mollaların çoğu, Sovyetler'in kadınları eğitme ve toprak reformu yapma çabalarına karşı çıktılar. Sovyetler Birliği'nin eroin ticaretini önleme girişimlerine öfkelenen bir başka kesim, faaliyetlerini Pakistan'a kaydırdı.

CIA'ya gelince, amacı kısaca, Kızıl Ordu'ya karşı savaşacak herkesi silahlandırarak Sovyetler'in itibarını sarsmaktı. Çoğu Sovyet işgali öncesindeki yıllarda Pakistan'dan saldırılar düzenleyen bir düzineden fazla gerilla örgütüne para ve silah akıttı. Bugün Sovyetler Afganistan'ı terk ettikten uzun zaman sonra (hatta Sovyetler Birliği'nin kendisi bile yok oldu), bu gerilla gruplarının çoğu ülkeye hâkim olmak için hâlâ birbirleriyle savaşıyor.

CIA, çatışma çıkarmak için milyarlarca dolar dökmenin ötesinde, fanatik Müslüman aşırılara, en hassas silah teknolojilerini aktardı. Bunun sonuçlarına şimdi ABD vatandaşları katılıyor. Afgan operasyonunun önde gelen kıdemlilerinden biri olan Şeyh Abdül Rahman, Dünya Ticaret Merkezi'nin bombalanmasındaki rolüyle ünlendi.

CIA kaos yaratmakta çok başarılı; ama hiçbir zaman kaosu bitirecek bir plan geliştirmedi. 10 yıllık savaş bittiğinde bir milyon insan ölmüş, Afgan eroini Amerikan pazarının yüzde 60'mı ele geçirmişti.

GÜNEY PASİFİK

Amerikan vatandaşları, 1993'te hükümetlerinin masum ve habersiz denekler üzerinde nükleer

deneyler yaptığını öğrendiklerinde şok oldular. Oysa Güney Pasifik'te ABD mandası altındaki bölgelerde yaşayanlar için bu eski bir hikâyeydi.

1945 Ağustos'unda Japonya'ya atom bombası attığımızdan beri, ABD Pasifik'i "Amerikan gölü" olarak gördü. Mandacılıklarına dayanan ABD ve Fransa, yerlileri yerlerinden sürerek Pasifik'teki çeşitli adalarda yıllarca nükleer silah denemesi yaptı, füze fırlattı.

Yerlilerin radyasyon bulaşmış yurtlarına zaman zaman geri döndürülmesi, kanser vakalarıyla ve vücut yapısı bozulmuş bebek doğumlarıyla sonuçlandı. Bekleneceği gibi, bu, adaların halklarında nükleer karşıtı duyguların güçlenmesine yol açtı. Yine bekleneceği gibi, CIA, halklara karşı gücünün yettiği her şeyi yaptı.

ABD, İkinci Dünya Savaşı'nda Pasifik'teki minik Belau adasını işgal etti. Halkının bağımsızlık isteklerine karşın, adayı terk edecek gibi görünmüyor. Belaulular 1979'da dünyanın ilk nükleer karşıtı anayasasını kabul etme "küstahlığında" bulundular.

ABD, o günden bu yana hep başarısızlıkla sonuçlanan, anayasayı değiştirme çabası uğruna on kez seçim yaptırttı. Pentagon Belau'da 30 yıl ya da daha uzun süre askeri üs bulundurmak istediği için, Belaulu nükleer karşıtlarının dövülmesi ve katledilmesi sona ermeyecektir.

Kanaki (Yeni Kaledonya olarak da bilinir) ada devleti, Fransa'nın egemenliğini "meşrulaştıran" sahte 1987 seçiminden beri Fransız askerlerinin işgali altında. Yeni Kaledonyanın sürgündeki direniş hareketi, eskiden Yeni Hebridler diye anılan ve Pasifik'teki en ilerici hükümetlerden birinin yönettiği Vanuatu'dan destek alıyor. CIA, "Libya yıkıcılığının kurbanı" olmakla suçladığı Vanuatu'yu istikrarsızlaştırmak için para akıtıyor.

Fiji'de 1987 seçiminde, ABD yanlısı hükümetin yerine ilerici bir koalisyon iktidara geldi. Bir ay bile geçmeden, CIA destekli bir darbe, seçilmiş hükümeti devirdi. Aralarında Dünya Antikomünist Birliği Başkanının da bulunduğu CIA "darbe uzmanları", darbe öncesinde, darbe sırasında ve sonrasında işe el atmışlardı. Darbeyle işbaşına gelen cunta, kimi istiyorsa onu seçme hakkına sahip olduğunu hayal etme edepsizliğini gösterecek Fijililer çıkarsa, onlara karşı kullanmak üzere ABD helikopterleri satın aldı.

DOLANDIRICI BANKALAR

İngiliz banka müfettişlerinin ilk olarak 1991'de Londra şubesini kapatmasıyla, Uluslararası Kredi ve Ticaret Bankası (Bank of Credit and Commerce International-BCCI) "dünyanın en dolandırıcı bankası", ya da CIA Başkanı Robert Gates'in deyişiyle "Uluslararası Dolandırıcı ve Suçlular Bankası" (Bank of Crooks and Criminals International) olarak ünlendi. Ne demeli, herkesten daha iyi bilir.

CIA, tüm tarihi boyunca geniş çaplı mülkiyet tezgâhları (paravan şirketler) kurdu. Para aklama operasyonları yürüttü. Kayıtlara geçmeyen, dışardan birinin hiç anlamayacağı, içerden olanlardan da çok azmin izini sürebileceği son derece karmaşık projeler geliştirdi. BCCI bunların ne ilkiydi ne de sonuncusu.

BCCInın öncülü Nugan Hand Bank, CIA'nın "dost ülke" Avustralya'daki belalı yönetimi devirmesine yardım etmişti. Vietnam Savaşının son yıllarında uyuşturucu ve silah ticaretinden kazanılanlarla kurulan banka, CIA'nın Ortadoğu ve Angola'daki operasyonlarına mali kaynak sağladı.

Nugan Hand'm yönetim kuruluna, aralarında CIA Başkanı William Colby'nin de bulunduğu ajanlar doluşmuştu. AvustralyalI banka müfettişleri 1977'de bankayı kuşatmaya aldıklarında Nugan kendini öldürdü, öteki patron Hand ise tasarruf sahiplerinin milyarlarıyla kayıplara karıştı.

CIA benzer bir operasyon için Hawai'de flörte girişti, sonunda merkezi Pakistan'da bulunan BCCI'yı seçti. Banka, uyuşturucu kaçakçılarından silah tüccarlarına, teröristlere ve gangster hükümetlere kadar aklanacak büyük miktarda kara parası olan herkesi memnunlukla karşılıyordu.

Doğal olarak CIA kendini evinde gibi hissetti. Hatta, BCCInın eski çalışanlarından biri, bankanın gerçekte CIA ve özellikle CIA Başkanı Richard Helms tarafından kurulduğunun ve "Pakistan bankası olmadığının" söylendiğini öne sürüyor.

BCCI, iflas etmeden önce, George Bush'un, Saddam Hüseyin'in Irak'ma silah sevk etmesi ve CIA ajanı Edwin Wilson'un, Libya'yı "yetkisiz" biçimde silahlandırması gibi örtülü CIA operasyonlarının yürütüldüğü merkez işlevini gördü.

BCCInın tüm sırlarını açığa çıkarma çabaları hiçbir zaman başarıya ulaşmayacak. Yöneticileri, herhangi bir soruşturmanın en fazla göstermelik biçimde yapılmasını garantilemek için, iki partiden yeterli sayıda anlı şanlı Amerikan politikacısının yuvasını kuştüyüyle donatma basiretini göstermişlerdi.

Beklendiği gibi, CIA bağlantılı lobiciler herhangi bir soruşturma açılmasını önlemek için çalıştılar. BCCInın varlığının yaklaşık 20 milyar doları hâlâ ortada yok.

PANAMA

Manuel Noriega, hayatının büyük bölümünde CIA ile iyi geçindi. 1959 gibi çok eski tarihlerde Panamalı solcuları Amerikalılara ihbar ediyordu. 1966'ya gelindiğinde CIA'nın maaş bordrosundaydı. Tutuklulara kötü muamelede bulunmasına karşın -belki de bu yüzden- Noriega, Panama'da Amerikan ordusunca kurulan ve daha sonra Georgia'daki Fort. Benning'e taşman "School of Arnericas"ta ("Diktatörler Okulu" ya da "Katiller Okulu" da denilir) eğitim görmeye layık bulundu.

1972 başlarında Norieganın uyuşturucu kaçakçılığına ilişkin duyumlar, Uyuşturucuyla Mücadele Ajansı DEA'da sıkıntı yarattı. ABD Dışişleri Bakanlığı da, İsrail ve Küba başta olmak üzere başka ülkelerin gizli servisleriyle ilişkisinden şikâyetçiydi. "Endişelenmeyin" dedi CIA; "bizim oğlan".

1976'da Noriega, CIA Başkanı George Bush'u -Washington'da ziyaret etti. Bush'tan sonraki CIA başkanı Noriega'dan memnun değildi ve adını CIA bordrosundan çıkardı. Fakat, 1980'de Bush Başkan Yardımcısı olunca, Noriega yılda altı sıfırlı maaşla yeniden bordroya girdi.

1981'de, Panama'nın sevilen Devlet Başkanı Omar Torrijos bir uçak kazasında öldü. 1983'e doğru Noriega ülkenin kontrolünü ele geçirdi. I987'de Norieganın yakın yardımcılarından biri, pek

çok kuşkuyu doğruladı: Noriega, Torrijos'un uçağına sabotaj yapmıştı. CIA, dönemin Başkan Yardımcısı Nixon'un onayıyla, 1955'te de Panama Devlet Başkanının öldürülmesine karışmıştı.

Norieganın suç dosyası CIA için hiçbir sakınca oluşturmuyordu. Kontralara silah taşıyan uçaklarla kokain mi kaçırıyordu! olsun, tek o değildi ki bunu yapan. Kendisini uyuşturucu kaçakçısı olmakla suçlayan siyasi muhalifinin kellesini mi uçurdu! olsun, iktidarını sağlamlaştırıyordu... 1984'teki Panama seçimlerini kazanmak için hile ve şiddet mi kullandı! olsun, zaten sonuçtan pek memnun olmayacaktık...

Buna karşın 1989'a gelindiğinde aşk sona erdi. Noriega, Nikaragua'daki Sandinistlere muhalefet konusunda tereddüde düşünce efendilerini kızdırdı. Huzursuz edici başka itaatsizlik işaretleri de gösteriyordu. 1989 Aralık'mda, ABD askerleri Noriega'yı "yakalamak" için Panama'yı işgal etti. İşgal sırasında 2 bin ila 4 bin arasında masum sivil katledildi.

İşgalden sonra ne değişti? Şiddet, yolsuzluklar ve uyuşturucu kaçakçılığı azalmadan sürdü. Fakat Panama'nın yeni iktidar sahipleri, Norieganın aksine emirlere nasıl uyacaklarını biliyorlardı. Dahası, 2000 yılma kadar Panama'daki tüm ABD askeri üslerini kapatmayı öngören Torrijos dönemi anlaşmalarını gözden geçirmeyi kabul ettiler. (1994'te Torrijos ve Norieganın eski partisi seçimi yeniden kazandı. Bu yüzden, yeni CIA sabotajları beklenebilir.)

IRAK

1991 başındaki Körfez Savaşı pek bir şey değiştirmedi. Şu eski ahbabımız despotik Kuveyt Emiri tahtına geri döndü. Eskiden dostumuz olan Saddam Hüseyin, bir-iki iğnelemeye karşın hâlâ iktidarda ve her zamanki gibi gaddar. Yüz binlerce Iraklı öldü, savaştan dönen binlerce Amerikan askeri esrarengiz bir hastalığın pençesinde ve Basra Körfezi tarihin en büyük çevre felaketini yaşıyor! binlerce ton petrol hâlâ temizlenmedi. Doğal olarak, "Acaba bunlardan kaçmılabilir miydi?" sorusu akla geliyor.

Tüm anlaşmazlık Kuveyt'in eğik sondaj yaparak Irak petrolünü çalmasıyla başladı. Kuveyt, ABD Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanı Brent Scowcroft'un eski şirketinden aldığı araçları kullanarak, Irak toprağı altındaki rezervlerden 14 milyon dolarlık petrol sızdırdı. Hatta, Kuveyt'in sondaj cihazlarını yerleştirdiği alan bile eskiden Irak toprağıydı. Eğik sondajla başkasının petrolünü çalmak Teksas'ta vurulmak için yeterlidir ve tabii Ortadoğu'da da savaş başlatmak için yeterli oldu.

Yine de anlaşmazlık görüşmelerle çözülebilirdi. Ama eğer bu işleri gerçekte savaş kışkırtmak amacıyla yapıyorsanız, savaştan kaçınmak zordur.

Kışkırtmanın en bilinen örneği, Irak'm Kuveyt'i işgalinden beş gün önce Saddam'la ABD'nin Bağdat Büyükelçisi April Glaspie arasında gerçekleşen görüşmedir. CIA uydu fotoğrafları Irak işgal birliklerinin Kuveyt sınırına yığmak yaptığını gösterirken, Glaspie Saddam'a, Irak'm Kuveyt'le sorununa "ABD karışmayacak" dedi.

Birkaç gün sonra, son dakika görüşmeleri sırasında Kuveyt Dışişleri Bakanı şöyle diyordu: " (Irak'a) karşılık vermeyeceğiz... Memnun değillerse topraklarımızı işgal etsinler... Biz de Amerikalıları getiririz." ABD'nin Kuveyt'in bu tutumunu teşvik ettiği bildirildi.

İki ülkenin birbirinin gırtlağına sarılması yeni bir şey değildi. 1989'da CIA Başkanı William Webster Kuveyt Güvenlik Şefi'ne, "Irak'a baskı yapmak için, Irak ekonomisini kötüleştirme avantajını elde etmeyi" öğütledi. Aynı sıralarda, CIA'ya bağlı bir "think-tank" da Saddam'a, Kuveyt'e baskı uygulamasını tavsiye ediyordu.

Bir ay önce, Bush yönetimi, Irak'la büyük çaplı ekonomik işbirliğinden söz eden gizli bir yönerge yayınladı. Bu girişim Saddam'a milyarlarca dolarlık gizli silah satışıyla sonuçlandı.

Körfez Savaşı ayrıca bölgeyi istikrarsızlaştırdı ve Kuveyt'i ABD'ye daha bağımlı hale getirdi. Amerikan petrol şirketleri şimdi petrol fiyatlarını daha çok kontrol edebiliyorlar ve böylelikle kârlarına kâr katıyorlar. ABD ordusu bölgede daha çok üs bulundurmak için bahane elde etti. Örneğin o zamana kadar Suudi Arabistan buna yanaşmadı. Savaş, askeri harcamaların aşırı düzeyde sürmesi "gereksinimine" meşruluk kazandırdı. Son olarak, savaş Üçüncü Dünya ülkeleri liderlerine, "hizayı bozmaya" kalkıştıklarında başlarına ne gelebileceğine ilişkin mesaj verdi.

HAİTİ

ABD, Haiti'yi beş kez işgal etti ve bir keresinde 20 yıl (1915-1935) kaldı. Kafa tutmaya cesaret eden binlerce Haitiliyi öldürdüğü bu uzun süreli ziyaretin sonunda, ABD ülkeyi, verdiği işleri yapacağından emin olduğu yerel Ulusal Muhafızların ellerine terk etti.

Bu düzenlemeden, Duvalier ailesi hanedanı ve onların pala kullanan özel terör kuvveti Tontons Macoute'ler çıktı. "Papa Doç" Duvalier (tıp doktoruydu) voodoo büyülerine güveniyordu. 1959'daki ayaklanma sırasında imdadına ABD ordusu yetişti. 1971'de "Papa Doç" ölünce, 19 yaşındaki oğlu "Baby Doç" "ömürboyu başkan" oldu.

Yalnızca Tontons Macoute'lerin 100 bin kişiyi öldürdüğü Duvalierlerin kanlı iktidarları döneminde, ABD, insan hakları ihlalleri konusunda küçük bir ses bile çıkarmadı. Buna karşılık 1986'da Baby Doc'un başkanlık görevinin ömürboyu süremeyeceği (elbette kısa zamanda ölmezse) anlaşılınca, Reagan yönetimi onu Fransa'daki bir villaya uçurdu ve "demokratik süreçten" söz etmeye başladı.

Ancak bundan önce Haiti ordusunun daha da güçlendirilmesi şarttı. Reaganlı yıllarda, ABD yardımının ikiye katlandığı Haiti'ye CIA parası akmaya başladı. CIA, SIN (Ulusal İstihbarat Servisi. SIN İngilizce günah demek ve bu isim örgüte çok uygun düşüyor) adlı bir uyuşturucuyla mücadele örgütü kurdu. Bir CIA ajanının itiraf ettiği gibi, SIN, CIA kaynaklarından aldığı milyonları, halk hareketini işkence ve cinayetlerle bastırmakta kullandı. Uyuşturucuyla mücadele surda dursun, çoğu SIN görevlisi uyuşturucu ticaretine girdi.

Nihayet 1990'da seçimlere izin verildi. Haitililer, ABD'nin adayını seçmeyerek Washington'u bir kez daha şaşkına çevirdiler. Solcu Rahip Jean-Bertrand Aristide sandıktan zaferle çıktı. ABD eğitiminden geçmiş Haiti ordusu 8 ay sonra Aristide'yi devirdiğinde, Bush yönetimi Sevincini gizlemeyecekti.

Bili Clinton başkan olunca, durumu kurtarmak için Aristide'nin iktidara dönmesi vaadinde bulundu. Bu ikiyüzlülük bile CIA'ya çok gelmiş olacak ki, kararlı ve cesur Aristide'yi "psikopat"

olarak betimleyen bir "psikolojik rapor" sızdırdı.

Arkası kesilmeyen göç dalgası ve Haiti güvenlik kuvvetlerinin 4 bin kişiyi öldürmesi karşısında ABD'nin zor durumda kalması, Amerikan yönetiminin durumu kurtarmak çabalarını daha da artırdı. Fakat tarihten

ders çıkarmak söz konusu ise, Haiti halkının ihtiyaçlarını karşılayacak bir hükümetin iktidara gelme şansı yok denecek kadar azdır.

YUGOSLAVYA'NIN PARÇALANMASI

Yugoslavya'yı kaplayarak parçalanmaya götüren kargaşa ve kanlı olaylar, tıpası patlamış şişedeki etnik gerginliklerin kaçınılmaz sonucu gibi gösterilir. Oysa, hem ülkenin parçalanmasının hem iç savaşın, Gehlen Org'un devamı olan Almanya'nın BND'sinin de aralarında bulunduğu Batılı gizli servislerce teşvik edildiğini gösteren çok sayıda ciddi kanıt var.

Almanya'nın bölgeye ilgisi, Boşnak ve Hırvatların Nazilerle, Nazilerin untermenschen (insandan aşağı) dedikleri Sırplara karşı ittifak yaptıkları İkinci Dünya Savaşı yıllarına kadar gider. Almanya 1989'da birleştikten sonra, Doğu Avrupa'ya, özellikle de Yugoslavya'ya doğru daha yayılmacı bir tutum izledi. 1990'da, Bush yönetiminden Yugoslavya'nın parçalanması için yardımcı olmasını istedi.

Uzun süreden beri Yugoslavya'daki yönetimi devirme planları yapan ABD, bu isteği memnunlukla karşıladı. Yugoslavya, kendisi için hazırlanan ve toplumsal huzursuzluklara yol açan serbest piyasaya dayalı "şok tedavi"yi daha yeni ilan etmişti. Böylece, Yugoslavya, yeni istikrarsızlaştırma çalışmalarının önde gelen adayı haline geldi.

Almanlar, Hırvatistan'ı Yugoslavya'dan ayrılmaya teşvik etti. Hırvatistan'ı çok geçmeden Bosna izledi. Yeni devletleri hemen tanıyan Almanya, daha temkinli bir yaklaşımı yeğleyen Avrupa Birliği'ni de zorladı. Yeni Hırvatistan devleti, ikinci Dünya Savaşı'ndaki Nazi kuklası rejimin bayrağını ve milli marşını benimsedi ve bazı yerlere o rejimin adamlarını yerleştirdi.

Azılı faşist Hırvatlar uzun süredir Dünya Antikomünist Birliği'nde ve CIA'nın beslediği sürgündeki öteki gruplar içinde faaliyet gösteriyorlardı. Doğu Avrupalı Nazilerin çoğu, gerek ABD içinde gerek başka ülkelerdeki örtülü operasyonlarda CIA için çalışıyorlardı. Doğu Avrupa'da komünizmin çöküşüyle birlikte bu yaşlı piliçler kuluçkaya yatmak üzere kümeslerine geri döndüler. Neofaşist hareketler Litvanya Macaristan ve Romanya'da, Batı Avrupa'daki (özellikle İtalya'daki) kadar aktif hale geldi.

Resmen silah ambargosu uygulanmasına karşın, Batılı güçler hemen Hırvatistan ve Bosna'yı gizlice silahlandırmaya başladı. Bunun CIA ve BND'nin bilgisi ve katkısı olmadan yapılması olanaksızdır. İngiliz, Alman ve Amerikalı paralı askerlerin Hırvatlarla birlikte savaştıkları yolundaki haberler, örtülü bir operasyonun sürdürülmekte olduğunun kesin kanıtıdır. Hatta, CIA, 1994'te Arnavutluk'ta, yeni bir üs kurdu ve bölgedeki "potansiyel hedefleri" belirlemeye başladı.

ARKA KAPAK

Elinizdeki kitapta CIA'nın en büyük 42 suçu özetlenerek anlatılıyor. Yasadışı, kanlı faaliyetlerin bu özeti bile, bağımsızkk, özgürlük ve adalet yanlısı herkesin kemiklerini sızlatmaya yeter.

CIA'nm bir "istihbarat toplama örgütü olduğu" düşüncesi, CIA'nm en büyük propaganda zaferidir. "Merkezi Haber Alma Ajansı" adına rağmen, CIA'nın temel işlevi, gerçekte, ekonomik savaşı, darbeleri, suikastları ve hatta soykırımı da içeren örtülü ve gizli operasyonları yürütmektir. Örtülü operasyonlar CIA'nın can damarıdır.

Okuyacağınız operasyonlardan birkaç örnek: CIA'nın kuruluşundaki Nazi mayası: Gehlen Org; uluslararası Kontrgerilla örgütlenmesi: Gladio; İran, Guatemala, Zaire, Dominik Cumhuriyeti, Endonezya, Yunanistan, Şili darbeleri; JFK, Malcolm-X, Martin Luther King, Robert Kennedy, Orlando Letelier suikastları; Domuzlar Körfezi çıkarması; Vietnam, Kamboçya, Laos harekâtları CIA'nın uluslararası uyuşturucu kaçakçılığı; Jonestown katliamı; Watergate Skandali; Grenada işgali; Ek Salvador, Nikaragua, İran/Kontra olayları; Pan Am 103'ün düşürülmesinde CIA'nın rolü; Körfez Savaşı ve Irak; Yugoslavya'nın parçalanması...

CIA'nın tarihçesini ve teorisini inceleyen Adnan Akfırat'm önsözüyle birlikte okura sunuyoruz.